

2790

491.71-8
U-45

5.112

1914 № 2076.

2304-10

ՆՈՐ ԵՂԱԿԱԿ

ԱՌԻՍ ԼԵԶՈՒՆ

Գործականապես սովորելու

Ա. Ռ. Ա. Յ Ո Խ Ո Ւ Յ Զ Զ Բ

Կ ա տ գ մ ե ց

Վ. Ա. Ա Ր Ե Շ Ա. Ա. Ա Յ Ե Ց Ե Ց

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

НОВЫЙ МЕТОДЪ

ДЛЯ ПРАКТИЧЕСКАГО ИЗУЧЕНИЯ

Русского Языка

безъ учителя

Составилъ

Вагаршъ Г. Аганянцъ

Тифлисъ

электр. Н. Г. Аганянцъ. Полиц., 7.

1914

491.71-8
Ա-45

837 837 837

491.71-8
6.45

5119

491.99-8
6.45

ՆՈՐԵՂԱՍԽԿ

ԱՌԻՍ ԼԵԶՈՒՆ

Գործնականապէս սովորելու

— Ա Ռ Ա Ն Ց Ո Ւ Ս Ո Ւ Ց Զ Ի Ւ —

Կ ա զ մ ե ց

գ և գ և ը թ օ դ օ ւ ե ս օ ւ ս

ՎԻԲԼԻՈՏԵԿ
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

НОВЫЙ МЕТОДЪ

ДЛЯ ПРАКТИЧЕСКАГО ИЗУЧЕНИЯ

Русского Языка

безъ учителя

Составилъ

Вагаршъ Г. Аганьянцъ

Тифлисъ
электр. Н. Г. Аганьянцъ. Полиц., 7.
1914

FEB 2013

2790

ԱՐԵՎԵՐԵՆ ԱՅԲԵՆ Ռուսկայա азбука

Տպած	Չեռագիր	Անունները
Ա ա	Ա ա	ի
Բ բ	Բ բ	բէ
Վ վ	Վ վ	վէ
Գ գ	Գ գ	գէ
Դ դ	Դ դ	դէ
Ե ե	Ե ե	ե
Ժ ժ	Ժ ժ	յ
Զ զ	Զ զ	զէ

59836-66

И и	И и	и	и
І і	І і	і	і
К к	К к	к	кш
Л л	Л л	л	л
М м	М м	м	м
Н н	Н н	н	н
О о	О о	о	о
П п	П п	п	п
Р р	Р р	р	р

С с	С с	с	с	с
Т т	Т т	т	т	т
У у	У у	у	у	у
Ф ф	Ф ф	ф	ф	ф
Х х	Х х	х	х	х
Ц ц	Ц ц	ц	ц	ц
Ч ч	Ч ч	ч	ч	ч
Ш ш	Ш ш	ш	ш	ш
Щ щ	Щ щ	щ	щ	щ

ъ	ъ	ъ
ы	ы	ы
ь	ь	ь
ѣ	ѣ	ѣ
Э	Э	Э
ю	Ю	ю
я	Я	я
ө	Ө	ө
ү	Ү	ү

ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

Զայնալոր եւ կիսածայն տառեր

յ տառը հնչւում է և ձայնաւորի պէս, երբ նա արտասանւում է շատ կարճ, հազիւ լսուող ձայնով, ինչպէս
մոյ, տвой, պէս, տайна.

՝ տառը ցոյց է տալիս, որ կոշտ է հնչւում,
իսկ յ տառը ցոյց է տալիս, որ փափուկ է հնչւում այն
բաղաձայն տառը, որից յետոյ գրւում են նրանք, օրինակ.
столъ   сталъ   цѣпъ
столъ   сталь   цѣпъ

Զայնաւորներն ու կիսածայները բաժանւում են երկուսի՝ կոշտ և փափուկ.

կոշտ՝	ա	օ	ы	յ	ւ	ъ	}
փափուկ՝	յ	ե	и(i)	յո	բ		

Եթէ բառի մէջ ձայնաւոր տառը պարզ չէ հնչւում՝
իմանալու համար թէ մէջը ինչ ձայնաւոր կայ, պէտք է
բառը փոխել այն ձևի, որ այդ ձայնաւորի վրայ շեշտ գը-
րուի. այն ժամանակ այդ տառը պարզ կը հնչուի. օրի-
նակ.

водить—տանել	вόдитъ—տանում է
свой—իւրը	свой—իւր

ՈՒՂՂԱՔՐԱԿԱՆ ԳԼԽԱԽՈՐ ԿԱՆՈՆՆԵՐ

և տառը գրւում է բառի մէջ ձայնաւորի առաջ. իսկ
բաղաձայնի առաջ միայն միշտ—աշխարհ բառում:

Բառի մէջ գրւում է ք (և ոչ թ).

1. Եթէ է հնչիւնը զեղչւում է բառը փոխուելիս. օրինակ.

камень—քար

камня—քарի

дворецъ—պալаш

дворцовый—պալашտական

2. Եթէ բառը փոխուելիս է փոխումէ ե-ի.

полезно—օգտակար է польза—օգուտ.

3. ուր որ է տառը փոխում է յ-ի.

село—գիւղ սёла—(սեօլա) —գիւղեր

пчела—մեղու пчёлы—(պչեօլըի) —մեղուներ

4. ուր է տառը հնչւումէ իբրև է. օրինակ.

теленокъ—(տելեօնօկ) —հորթ, օзера—(աղեօրշ) —լճեր.

բացի այս բառերից.

съдла—(սեօդլա) —թամբեր, гнездо,— (գնեօզդա) —բներ, цвѣль—(ցվեօլ) ծաղկում էր, звѣзды— (զվեօզդա) —աստղ, изобрѣль— (իգաբրեօլ) —հնարեց, смѣтка— (սմեօտկա) —խելապատակ (ուղուփ), запечатлѣнь— (զապէչատլեօն) —տպաւորուած է:

Կակորդային տառերից յետոյ (ր. կ. չ.) գրւում է և կամ և (և ոչ թէ ա). օրինակ.

сапоги—կօշիկներ

упругій—ճկուն

щеки—թշեր

широкій—լայն

старухи—պառաւներ.

тихій—հանդարտ

Ж, Ч, Ш, Щ տառերից յետոյ գրւում է ա, Ս, Ա, Կ կամ և և ա, Յ, Ա. օրինակ.

жаръ—շող. жукъ—բղեղ. жиръ—ճարճ. свѣжій—թարմ.

шаръ—գունդ. шумъ—աղմաւկ. шила—բիզ. хороший

—լաւ.

часъ—ժամ. чудо—հրաշք. чижъ—սարեակ. стоячій
—կանգնած.

пища—կերակուր. щука—գայլաձուկ. щипцы—աքցան.
блестячій—փայլուն.

Г, Կ, Խ, Կ ժ, Չ, Ռ, Շ, Ջ տառերից յետոյ բառերի մէջում է չէ գրւում, այլ է, բացի կ'յմъ և կ'յմъ բառերից:
геній—հանճար. челюсть—ծնօտ

керосинъ—նաւթ շесть—վեց
схема—նախարար щелокъ—շուռ
женщина—կին

Գոյականների արական անունները վերջանում են ն, ն, ն, իգական անունները վերջանում են ա, յ, ն, և չեզոք անունները վերջանում են օ, ե, և մյա:

Թռւական անունների իգականում գրւում է ն, օրինակ
однѣ, օбѣ, двѣсті.

Օճախակ բայերի խոնարհում

ԱՌԱՋԻՆ ԴՑՈ

§ 1.

Ո՞վ	Кто?
Ո՞վ է այնտեղ	Кто тамъ?
Ի՞նչ	Что?
Ի՞նչ էք ուզում	Что вы хотите?
Ես ուզում եմ	Я хочу.
Ես	Я.
Ես չեմ ուզում	Я не хочу.
Պարոն, տէր	Господинъ, сударь.
Տիկին	Госпожа, сударыня.

§ 2.

Գնալ	Идти
Տուն	Домъ
Կնացէք տուն	Идите домой.
Ուր, դէպի ուր.	Гдѣ? Куда?
Ուր էք գնում	Куда вы идете.
Ես տուն եմ գնում.	Я иду домой.
Ուր էք.	Гдѣ вы?
Ես այստեղ եմ.	Я здѣсь.
Ինչպէս	Какъ?
Ի՞նչպէս էք, պարօն,	Какъ поживаете, сударь.
Ծնորհակալ եմ, լաւ եմ,	Благодарю, хорошо.
Դուք Բնչ ունիք.	Что вы имѣете?
Ոշինչ	Ничего.
Թուղթ	Бумага.
Մատիտ	Карандашъ
Գիրք	Книга
Գրիչ	Перо.
Տետր	Тетрадь.

Ներկայ

Ներկայ	Настоящее время
Եմ եմ	Быть.
Դու ես	Я есмь.
Նա է	Ты еси
Մենք ենք	онъ она, оно есть.
Դուք էք	Мы есмы.
Նրանք են	Вы есте.
Ես տանն եմ	Они, онъ суть.
Դուք տանն էք.	Я (есмь) дома.
Նա տանն է.	Вы (есте) дома.
Ես հիւանդ եմ	Она (есть) дома.
Դուք հիւանդ էք	Я боленъ
Ես հիւանդ չեմ	Вы больны
Հիւանդ	Я не боленъ.
Ի՞նչպէս է ձեր առող- ջութիւնը	Больной.
Առողջութիւն.	Какъ ваше здоровье.
	Здоровье.

§ 4.

Հետեւեալ նախադասուրի ներկ երեք կամ չորս անգամ կարդացէք
բարձր ձայնով.

Кто тамъ.? Ступайте домой. Я не хочу. Что вы хотите? Почему? Я иду домой. Что вы имѣете? Я имѣю книгу. Я имѣю карандашъ. Вы имѣете тетрадь. Я не имѣю пера. Куда вы идете? Я боленъ. Я не имѣю тетрадь. Имѣеть-ли вы книгу?

§ 5.

Բաժակ	Стаканъ
Թէյ	Чай.
Ճաց	Хлѣбъ.

Տուէք ինձ հաց.
Տուէք ինձ բաժակ
Միքաժակթէյ տուէք ինձ
Շաքար
Կտոր
Միկտոր շաքար տուէք
ինձ.
Այն.
Ոչ.
Ելի.
Հաց կուզէք Ելի
Ունիք դուք բաժակ
Այն, պարոն, ունիմ.

Дайте мнѣ хлѣба.
 Дайте мнѣ стаканъ.
 Дайте мнѣ стаканъ чаю.
 Сахаръ
 Кусокъ.
 Дайте мнѣ кусокъ
 сахарау
 Да.
 Нѣтъ.
 Еще
 Хотите-ли вы еще хлѣба
 Имѣете-ли вы стаканъ?
 Да, сударь, я (его) имѣю.

ԵՐԿՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1

Ուր էք դուք.	Гдѣ вы?
Ո՞ւր է նա	Гдѣ онъ (<i>մարդ</i>)
Ո՞ւր է նա	Гдѣ она (<i>կին</i>)
Մօտ	У
Ինձ մօտ	У меня
Նրա մօտ	У него
Ձեզ մօտ	У васъ.
Այս	Этотъ.
Մարդ	Человѣкъ.
Այս մարդը	Этотъ человѣкъ
Այս մարդը ուզում է տուն գնալ.	Этотъ человѣкъ хочетъ идти домой
Այս մարդը հիւանդ է.	Этотъ человѣкъ боленъ
Իմ	Мой.
Ձեր	Вашъ.

Ի՞նչու, ի՞նչու համար.
Ի՞նչու էք դուք ուզում
տուն գնալ
Իմ գիրքը դուք ունիք.
Ձեր գիրքը ինձ մօտ է.
Ձեր գիրքը ինձ մօտ չէ.
Սա իմ գիրքն է
Սա ձեր գիրքն է

§ 2

Բարեկ ձեզ, պարոն.
Բարի երեկոյ, տիկին.

Բարի լոյս, օրիորդ:
Ի՞նչպէս էք.
Նորութիւն
Որկիցէ բան
Ի՞նչպիսի.
Ունիք դուք որկիցէ բան

Դուք որկիցէ նոր բան
ունիք

Նոր
Նոր տուն
Նոր գիրք
Տուէք ինձ նոր գիրք
Ի՞նչ գիրք ունիք դուք.
Ի՞նչպիսի տուն ունիք դուք.
Ես նոր տուն ունիմ.
Ոչինչ
Ես նոր ոչինչ չունիմ.

Այստեղ եկեք.
Այստեղ

Зачѣмъ, почему?
 Зачѣмъ вы хотите идти домой?
 Имѣете-ли вы мою книгу?
 Я имѣю вашу книгу.
 Я не имѣю вашей книги.
 Это моя книга.
 Это ваша книга.

Здравствуйте, сударь.
 Добрый вечеръ, сударыня.

Доброе утро, барышня
 Какъ поживаете?

Новость.
 Что-нибудь.
 Какой, какая,
 Имѣете ли вы что-нибудь?

Вы имѣете чтонибудь новое?

Новый, новая.
 Новый домъ.
 Новая книга.

Дайте мнѣ новую книгу!
 Какую книгу имѣете вы?
 Какой домъ имѣете вы?
 Я имѣю новый домъ.
 Ничего.

Я не имѣю ничего нового.
 Идите сюда!

Здѣсь, сюда.

Այսեղ
Գնացէք այնտեղ
Համար
Ինձ համար
Զեզ համար.
Նրա համար.

§ 3

Թատրոն
Այգի
Փողոց
Ճանապարհ
Որպիետե
Որպիետե ես ուզումեմ
Դուք ուր էք գնում այժմ
Ես գնումեմ այդի
Ես գնում եմ.
Այժմ.
Ես խօսումեմ
Ես ուզում եմ խօսել
Ես ասում եմ որ...
Ես ասումեմ որ թատրոն
եմ գնում.
Դուք խօսում էք ուռ-
սերէն
Ես ուռսերէն չեմ խօ-
սում.
Ես խօսումեմ միմիայն
հայերէն.

Խօսել

Գերմաներէն
Ուզում էք դուք գերմա-
ներէն խօսել

Тамъ, туда.
Идите туда.
Для
Для меня.
Для васъ.
Для него.

Театръ.
Садъ.
Улица.
Дорога
Потому что.

Потому что я хочу.
Куда вы идете теперь?
Я иду въ садъ.
Я иду.
Теперь.
Я говорю.
Я хочу говорить.
Я говорю что...
Я говорю, что я иду
въ театръ.
Говорите ли вы по-рус-
ски?
Я не говорю по рус-
ски.
Я говорю только по-ар-
мянски

Говорить

По-немецки.
Хотите ли вы говорить
по-немецки?

Ոչ, տէր, ես ուզումեմ
Գրանսերէն խօսել.

Փող
Ջուր
Գինի
Մի բաժակ ջուր
Մի բաժակ գինի

Нѣть, сударь, я хочу го-
ворить по-француз-
ски.

Деньги.
Вода
Вино.
Стаканъ воды.
Стаканъ вина.

Հետեւեալ նախադասուրիւններ մի քանի անգամ կարգացէմ քարձ
ձայնով.

Дайте мнѣ стаканъ воды!—Имѣете-ли вы бума-
гу чтобы написать письмо?—Нѣть, сударь, у меня
нѣть бумаги.—Что вы хотите?—Я хочу стаканъ вина.
—Говорите-ли вы по-французски?—Нѣть, сударь, я
говорю по-немецки.—Прекрасно.—Дайте мнѣ стаканъ
вины.—Хорошо. Я говорю по-русски.

Գրել
Կարգալ

Писать
Читать

Ուզում էք դուք նամակ
գրել.

Գրեցէք ինձ համար որ
կիցէ բան ուռսերէն

Դուք շատ լաւ էք գրում

Շատ լաւ
Տուէք ինձ որկիցէ բան
կարգալու

Դուք կարդում էք այս
լրագիրը.

Լրագիր
Ես կարդումեմ

Хотите-ли вы написать
письмо.

Напишите мнѣ что ни-
будь по-русски.

Вы пишете очень хо-
рошо.

Очень хорошо.
Дайте мнѣ чтонибудь
прочитать.

Вы читаете.
Читаете ли вы эту га-
зету?

Газета
Я читаю

Ես գրումեմ
 Բայց
 Վատ
 Դու ուսւերէն լււ կար-
 դումես, բայց վատ
 գրում.
 Երես, էջ.
 Այս
 Նա կարդում է այս երե-
 սը
 Նա գրում է այս տողը.
 Մենք կարդում ենք, դուք
 կարդում էք, նրանք
 կարդում են.
 Մենք գրում ենք, դուք
 գրում էք, նրանք
 գրում են.
 Ես գրում իմ դասը.
 Ես գրում եմ ֆրանսերէն.
 Ես կարդում եմ ուսւե-
 րէն.

Я пишу.
 Но.
 Дурно.
 Ты читаешь хорошо по
 русски, но пишешь
 дурно.
 Страница
 Этотъ, эта, эти.
 Онъ читаетъ эту стра-
 ницу
 Она пишетъ эту строку
 Мы читаемъ, вы чи-
 таете, они читаютъ.
 Мы пишемъ, вы пи-
 шете, они пишутъ.
 Я пишу мой урокъ.
 Я пишу по-французски.
 Я читаю по-русски.

ԵՐՐՈՐԴ ԴԱՍ
 Երբ.
 Յետոյ.
 Այսօր.
 Վաղը, էգուց.
 Միւսօր.
 Եւ
 Երբ էք ուզում այգի
 գնալ

Когда?
 Послѣ, потомъ
 Сегодня
 Завтра.
 Послѣ завтра
 И.
 Когда вы хотите идти
 въ садъ?

Ես ուզում եմ այսօր
 գնալ այգի
 Նա ուզում է էգուց գնալ

Ես ուզում եմ, դու
 զում ես, նա ուզում է
 Մենք ուզում ենք, դուք
 ուզում էք, նրանք
 ուզում են
 եկեղեցի
 Ուսումնարան
 Որովհետեւ
 Ուզում էք դուք եկեղե-
 ցի գնալ

Ո՞չ, ես չեմ ուզում ե-
 կեղեցի գնալ
 ինչի.

Որովհետեւ ես այսօր հի-
 ւանդ եմ.

Երբ էք գնում դուք ու-
 սումնարան
 Ես ուսումնարան եմ
 գնում, երբ հիւանդ
 չեմ լինում.

Ո՞չ եղեք.

§ 2.

Արժենալ

Ի՞նչ արժէ այս գիրքը
 Աս ի՞նչ արժէ.
 Ի՞նչքան
 Շատ

Я хочу идти въ садъ
 сегодня.

Онъ хочетъ идти зав-
 тра.

Я хочу, ты хочешь, онъ
 хочетъ.

Мы хотимъ; вы хотите,
 они хотятъ.

Церковь
 Школа

Потому что

Хотите ли вы идти въ
 церковь?

Нѣтъ, я не хочу идти
 въ церковь.

Почему?

Потому что я сегодня
 боленъ

Когда ходите вы въ
 школу?

Я хожу въ школу, ко-
 гда я не бываю боленъ

Будьте здоровы.

Стоить

БИБЛИОТЕКА
 ИНСТИТУТА
 ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
 Академии Наук
 СССР

Что стоитъ эта книга.
 Сколько это стоитъ?

Сколько?
 Много.

Քիչ, սակաւ.	Мало, немнога.
Բաւշկան	Довольно.
Խիստ շատ	Слишкомъ.
Քիչ աղ	Немного соли.
Շատ հաց	Много хлѣба.
Գեղեց	
Ես գնում եմ, ևն	Я покупаю и т. д.
Մենք գնում ենք, ևն	Мы покупаемъ и т. д.
Խնձոր	Яблоко
Տանձ	Груша
Սալոր	Слива
Ի՞նչ էք դուք գնում	Что вы покупаете?
Ես գնում եմ խնձորներ	Я покупаю яблоки.
Ի՞նչքան խնձոր էք ուզում	Сколько хотите вы купить яблокъ?
Ետքիչ, միայն մի հատ.	Очень мало, только одно.
Ի՞նչ արժէ այս մեծ խնձորը	Сколько стоитъ это большое яблоко?
Ի՞նչ արժէ այդ մատիտը	Сколько стоитъ этотъ карандашъ?
Սա արժէ 15 կոպէկ.	Онъ стоитъ 15 копѣекъ
Ես շատ փող չունիմ.	Я не имѣю много денегъ.

§ 3.

Մէկ	Одинъ	Տասնըմէկ	Одинацать
Երկու	Два	Տասներկու	Двѣнадцать
Երեք	Три	Տասներեք	Тринадцать
Չորս	Четыре	Տասնըչորս	Четырнадцать
Հինգ	Пять	Տասնըհինգ	Пятнадцать
Վեց	Шесть	Տասնըվեց	Шестнадцать
Եղբ	Семь	Տասնըեղբ	Семнадцать
Ութ	Восемь	Տասնըութ	Восемнадцать

Ինը	Девять	Տասնինն	Девятнадцать
Տար	Десять	Քոսն	Двадцать
		Քաշնըմէկ	Двадцать одинъ
		Քաշներկու	Двадцать два
		Քաշներեք	Двадцать три
		Երեսուն	Тридцать
		Քառասուն	Сорокъ
		Յիսուն	Пятьдесятъ
		Վաթսուն	Шестьдесятъ
		Եօթանասուն	Семьдесятъ
		Աւթսուն	Восемьдесятъ
		Ինսուն	Девяносто
		Հարիւր	Сто
		Եօթանասունըմէկ	Семьдесятъ одинъ
		Եօթանասուներկու	Семьдесятъ два
		Ինսուն երկու	Девяносто два
		Գրպան	Карманъ
		Զեր	Вашъ, а, е.
		Զերերը	Ваши.
		Գրպանը ի՞նչ ունիր.	Что у васъ въ карманъ?
		(Բառացի՝ ի՞նչ կայ ձեզ մօտ գրպանում).	
		Տանձեր ունիմ.	У меня груши.
		Քանի՞ հատ ունիր.	Сколько ихъ у васъ?
		Երեք հատ ունիմ.	Ихъ у меня три.

Ճեմելեալ նախադասուրիւնները մի բանի անգամ կարգացէի բարձր
ձայնով:

Она начертила эту линію.—Хотите ли вы идти въ церковь?—Я хочу идти въ школу.—Что вы купили?—Сколько стоитъ это большое яблоко?—Я имѣю въ карманъ груши.—Я боленъ.—Дайте мнѣ что-нибудь прочесть.—Я имѣю шестьнадцать копѣекъ.—Онъ имѣетъ восемнадцать сливъ.

§ 5

Հասակ

Թանի տարեկան էք

18 տարեկան են

Տարի

Возрастъ

Сколько вамъ лѣтъ?

Мнѣ 18 лѣтъ.

Годъ.

ԳԵՐ

Купить, Покупать

Ես գնում եմ գնել հինգ

կամ վեց գիրք

Հասցէ

Փողոց, նրբանցք

Հրապարակ

Բնակարան

Սենեկ

Я хочу купить пять или
шесть книгъ

Адресъ

Улица, переулокъ

Площадь

Квартира

Комната

Թեկունել

Жить

Ո՞ւր էք կենում
Կեանք

Гдѣ вы живете?

Жизнь

Ապրել, Կեալ

Жить

Ես կենում եմ Բենեբուդեան
փողոցում № 10

Հասցէն ի՞նչ է

Ո՞ր փողոցն է

Դարձեալ Փոստի փողոցում
էք ապրում դուք.

Ոչ, պարզն, ես այժմ կենում Նѣтъ, сударь, я живу тѣ-

եմ Հայոց փողոցում

№ 21 տանը

Ես կենում եմ, են
Մենք կենում ենք, են

Я живу на Бебутовской
улицѣ № 10

Какой адресъ?

Какая улица?

Живете ли вы еще на Поч-

товой улицѣ?

Нѣтъ, сударь, я живу тѣ-

перь на Армянской

улицѣ въ домѣ № 21.

Я живу, и т. д.

Мы живемъ, и т. д.

Դա միշտ հիւանդ է.

Դա կեանք չէ.

Միշտ

Онъ всегда боленъ.

Это не жизнь.

Всегда.

ՉՈՐՐՈՐԴ ԴԱՅ

§ 1.

Ես գնում եմ

Դու գնում ես

Նա գնում է

Մենք գնում ենք

Դուք գնում եք

Նրանք գնում են

Այսօր երեկոյ

Այսօր առաօտ

Այսօր երեկոյ մենք թատրօն Մы идемъ въ театръ сего-
ենք գնում

Նրանք այս երեկոյ այդի են Онъ идутъ въ садъ сегодня
գնում

Նոյնպէս

Միւս

Ասել, խօսել

Ցիմարութիւն

Կատակ

Ցիմար բաներ մի ասէք

Ես ասում եմ են

Մենք ասում ենք են

Խեղճ

Հարուստ

Դրացի հարևան (մարդ կին) Сосѣдъ,сосѣдка

Դուք ինձ ասում եք, որ ձեր Вы мнѣ говорите, что вашъ

Говорить

Глупость

Шутка

Не говорите глупостей.

Я говорю и т. д.

Мы говоримъ и т. д.

Եдный

Богатый

§ 2.

Հետ, հետը	Съ, со
Դուք ի՞նչ էք ուզում անել իմ փողը (բառացի իմ փողի հետ)	Что вы хотите дѣлать съ моими деньгами?
Ես ուզում եմ գնել չորս գիրք և ութ մատիտ	Я хочу купить четыре кни- ги и восемь каран- дашей.
Ես ուզում եմ ապրել	Я хочу жить.
Ես էլ չեմ ուզում ապրել էլ, աւել, աւելի	Я не хочу болѣе жить. Болѣе, больше
Ահա	Вотъ
Շուտ	Скоро
Շուտով	Скорѣе
Շուտով գրեցէք.	Пишите скорѣе!
Ես անում եմ ևն	Я дѣлаю и т. д.
Մենք անում ենք ևն	Мы дѣлаемъ и. т. д.
Պէտք է, հարկաւոր է	Надо
Լաւ	Хорошій, ая, ее.
Վատ	Дурной, ая, ое.
Եղունկ	Ноготь
Մկրատ	Ножницы
Կերել	<i>Ръзатъ</i>
Զեռիդ մէջ ի՞նչ ունիս	Что у тебя въ рукахъ

Զեռումս գրչահատ ունիմ У меня въ рукѣ перочин-
ный ножикъ.
Գրչահատով ի՞նչ ես ուզում Что хочешь дѣлать ты пе-
роочиннымъ ножикомъ?
Ուզում եմ եղունգներս կտրել Я хочу обрѣзать ногти.
Դա վատ ձև է. եղունգները Эта дурная манера; для
կտրելու համար պէտք է **մկրատ վերցնել**, և ոչ թէ
գրչահատ.

U59

Umw

հԱԼՈՅՆ

Digitized by srujanika@gmail.com

Въ...

Прежде

Сейчасъ

Съ удовольствiемъ

Показать

Ցույց տուէրինձ այդ նամակը Покажите мне это письмо.

Հարկաւորութիւն զգալ

Нуждаться

Ինձ հարկաւոր է

Նրան հարկաւոր է

Զեզ հարկաւո՞ր է.

Զեզ ի՞նչ է պէտք.

Мнѣ нужно

Ему нужно

Нужно ли вамъ?

Что вамъ нужно?

ՏԵՂՄԱՆ

Видеть

*Би твоеи поимеи, чюе твоеи поимеи Я вижу, ты видишь, онъ
бес, наш твоеи поимеи Е. ВИДИТЬ.*

Մենք տեսնում ենք, դուք Мы видимъ, вы видите, они
տեսնում էք, նրանք տես- видятъ.
նում են.

25 *ρ γωνικωνπειδ αγιορ μετ* Вы не хотите навѣстить насъ сегодня?
αγιορ μετ

Ընդհակառակի և կողյն գալիս Напротивъ, сейчасъ иду.
Եմ.

Բարեկ, պարոն, ինչպէս էք. Здравствуйте, сударь, какъ поживаете?

Ենորհակալ եմ, տիկին, առող- Благодарю, сударыня, мое **ջութիւնս լաւ է, բայց** здоровье хорошее, но мой **գործերս վատ են գնում:** дѣла идутъ худо.

Առողջութիւն Здоровье
Գործ Дѣло

Ի՞նչ է հարկաւոր ձեզ, որ Что надо вамъ, чтобы привести ваши дѣла въ порядокъ?

Կարգի դնել Приводить въ порядокъ
Ինձ հարկաւոր է փող, որ Мне нужны деньги, чтобы заплатить долгъ.
Ես սիրով կտամ ձեզ փող: Я дамъ ихъ вамъ съ удовольствиемъ.

§ 4.

Հետեւալ ճախադասուրիւնները մի բանի անգամ կարդացէք բարձր այսով.

Покажите мнѣ это письмо.—Не хотите ли вы посетить насъ сегодня?—Напротивъ, сейчасъ иду.—Что хочешь ты дѣлать съ перочиннымъ ножомъ?—Я хочу обрѣзать ногти.—Мы сегодня вечеромъ пойдемъ въ театръ.—Нѣтъ я не говорю этаго.—Купите для меня сегодняшнюю газету.—Я уже купилъ.

§ 5.

Դրւր գնալ

Выходить

Մնալ

Оставаться

Այստեղից մի դուրս գնաք. Не выходите отсюда.
Տանից մի դուրս գնաք. Не выходите изъ дома.
Մնացէք սենեակում. Останьтесь въ комнатѣ.

Թերել

Принести

Մի բաժակ ջուր բերէք ինձ. Принесите мнѣ стаканъ воды.

Մի փոքր սպասեցէք, իսկոյն. Подождите немного, сейчасъ.

Սպասել

Ждать

Ես դուրս եմ գալիս, դու Я выхожу, ты выходишь,
դուրս ես գալիս, նա դուրս онъ выходитъ, мы вы-
է գալիս. մենք դուրս ենք ходимъ, вы выходите,
գալիս, դուք դուրս էք они выходятъ.
գալիս, նրանք դուրս են
գալիս.

Ես սպասում եմ, դու սպա- Я жду, ты ждешь, онъ
սում ես, նա սպասում է, ждетъ, мы ждемъ, вы
մենք սպասում ենք, դուք ждете, они ждутъ.
սպասում էք, նրանք սպա-
սում են.

Նկուղ, ներքնատուն Погребъ.

Մանել

Заходить

Հին Старый, ая, ое
Հայր Отецъ.

Սկզբում, սկզբից, առաջ, Сперва, сначала, прежде.
Երբ առաջօտը դուրս էք գա- Когда вы выходите утромъ,
լիս, ամենից առաջ куда вы идете прежде
մւր էք գնում. всего?

Երբ ես դուրս եմ գալիս, ա- Когда я выхожу, я хожу
մենից առաջ ես գնում сперва на базарь.
եմ առևտուրի.

Բերէք ինձ տետր և մատիտ. Приносите мнѣ тетрадь и карандашъ.

Մի բաժակ ջուր տուէր Дайте ему стаканъ воды.
նրան.

Ես ձեզ տալիս եմ մի շիշ Я вамъ даю бутылку вина.
գինի.

Պէտք է գնել այս գիրքը Нужно купить эту книгу.
Գնեցէք.

Ես գնում եմ այն. Я покупаю ее.

Ես չեմ ուզում այն գնել. Я не хочу ее купить.

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Տարի	Годъ
Շաբաթ	Недѣля
Ամիս	Мѣсяцъ
Օր	День
Յունիսար	Январь
Փետրուար	Февраль
Մարտ	Мартъ
Ապրիլ	Апрѣль
Մայիս	Май
Յունիս	Июнь
Յուլիս	Июль
Օգոստոս	Августъ
Սեպտեմբեր	Сентябрь
Հոկտեմբեր	Октябрь
Նոյեմբեր	Ноябрь
Դեկտեմբեր	Декабрь
Եյս պիտի ուղարկել օգոս- տոս ամսին	Надо послать это въ ав- густъ мѣсяцъ.
Մարտի հինգին	Пятаго марта.

Այս տարի Въ этомъ году.
Մի շաբաթից յետոյ Черезъ одну недѣлю
Երեք օրից յետոյ Черезъ три дня.
... յետոյ Черезъ...
Ես ուզում եմ գնալ ապրիլին. Я хочуѣхать въ апрѣль.
Ես գնում եմ, մենք գնում Я уѣзжаю, мы уѣзжаемъ.
Ենք (կառքով)
Երբ էք երկան գնում. Когда єдете вы въ Эривань
Գնում եմ ամառը Ёду лѣтомъ.
Ի՞նչ էք ուզում անել երկան. Что хотите вы дѣлать въ
Էրևան
Պէտք է միրգ բերեմ. Долженъ принести плоды.

Լողաբալ

Կупаться

Ծովային լողացում. Морское купанье
Ասում են, որ ծովային լո- Говорятъ, что морскія ку-
դացումը օգտակար է յօ- панья хороши отъ рев-
դացաւի դէմ. матизма.
Բարի ճանապարհ Счастливой дороги!

§ 2

Տարուայ ժամանակ	Время года
Գարուն	Весна
Ամառ	Лѣто
Աշուն	Осень
Զմեռ	Зима
Կիրակի	Воскресенье
Երկուշբթի	Понедѣльникъ
Երեքշբթի	Вторникъ
Չորեքշբթի	Среда
Հինգշբթի	Четвергъ
Ուրբաթ	Пятница
Շաբաթ	Суббота

Ժամանակ Время
Եղանակ Погода
Ի՞նչ լաւ եղանակ է. Какая хорошая погода?
Շաբաթ երեկոյ եկէք ինձ Приходите ко мнѣ въ субботу вечеромъ.

Պատ

Եկէք ինձ մօտ երկուշբթի Приходите ко мнѣ въ по-
գ ժամին недѣльникъ въ 4 часа

Ժամ

Часъ

Թիւ

Число

Այսօր ամսի քանիսն է Какое число сегодня?
Քանակեօթն է. Двадцать седьмое.

Ես գալիս եմ, դու գալիս Я прихожу, ты приходишь,
ես, նա գալիս է. онъ приходитъ
Մենք գալիս ենք, դուք գա- Мы приходимъ, вы прихо-
լիս էք, նրանք գալիս են. дите, они приходятъ.

Ո՞ր ժամին էք դուք գալիս Въ которомъ часу прихо-
ձաշելու. дите вы обѣдать?

Ես միշտ չորս ժամին ճա- Я обѣдаю въ 4 часа всег-
շում եմ տանը. да дома.

Կիրակի օրերն էլ. По воскресеньямъ тоже?
Ոչ, կիրակի օրերը ճաշում Нѣть, по воскресеньямъ я
եմ բարեկամների հետ обѣдаю въ ресторанѣ съ
ճաշարանում. друзьями.

Բարի ախորժակ. Пріятнаго аппетита!
Բարեկամ, ընկերունի Другъ, подруга.

Նախաճաշ Завтракъ
Ճաշ Обѣдъ

§ 3.

Աւել

Կաշած

Ես պւռում եմ Я кушаю

Դուք ուտում էք

Ճաշել

Вы кушаете

Օբեծած

Եկէք ճաշելու, ինդրեմ.

Ես ճաշել չեմ ուզում

Մի փոքր պղպեղ տուէք ինձ

Ուզում էք դուք մի քիչ աղ.

Քացախ

Աղ

Զուկ

Պարոն, դուք ապուր չէք

Ուտում

Ախորժանալ

ուտում ճաշին.	за обѣдомъ.
Ես առանց հաշուկի եմ ու- Я ъмъ, не считая кушаній.	
տում.	
Կերակուր	Кушанье
Առանց	Безъ
Հաւուլ	
	<i>Считать</i>
Առանց հաշուելու	Не считая

§ 4

**Հետեւեալ նախադասուրի նենեցը մի բանի անգամ կարդացէք
բարձր ձայնով.**

Оставайтесь въ комнатѣ.—Что дѣлаете вы въ погребѣ?—Я покупаю бутылку вина.—Мнѣ надо купаться въ морѣ.—Я обѣдаю въ 4 часа всегда дома.—Какая хорошая погода!—Какое число сегодня у насъ?—Приходите ко мнѣ когда нибудь.—Я уѣзжаю въ Японію.

Վերցնել**Վզять**

Ես վերցնում եմ ձեր գլխարկը	Я беру вашу шляпу.
Դուք վերցնում էք իմ ձեռ-	Вы берете мою палку.
նափայտը.	
Ուր է իմ ձեռնափայտը	Гдѣ моя палка?
Զեռնափայտ.	Палка
Ձեր ձեռնափայտը վերցրէք,	Возьмите вашу палку,
պարոն.	сударь.
Ուր է.	Гдѣ она?
Այստեղ է.	Вотъ здѣсь.
Ահա ձեր փողը	Вотъ ваши деньги.
Ես վերցնում եմ, դու վերց-	Я беру, ты берешь, онъ
նում ես, նա վերցնում է.	беретъ.
Մենք վերցնում ենք, դուք	Мы беремъ, вы берете, они
վերցնում էք, նրանք վերց-	берутъ.
նում են.	

Ուր էք գնում առանց գըլ-	Куда идете вы безъ шля-
լսարկի (գլխարպաց)	пы?
Ես գնում եմ այգին հարե-	Я иду въ садъ къ сосѣду.
ւանիս մօտ	
Զպէտք է դուրս գնալ առանց	Не надо выходить безъ
գլխարկի	шляпы.
Բայց իմ գլխարկը հին է	Но моя шляпа старая.
Ամօթ է ինձ համար հին	Мнѣ стыдно выходить въ
գլխարկով դուրս գնալ	старой шляпѣ.
Վերցրէք ուրեմն ձեր եղրօր	Тогда возьмите новую фу-
նոր գլխարկը և ծածկեցէք	ражку вашего брата и
	надѣнте ее.
Ձեր եղրայրը այսօր դուրս	Вашъ братъ не выходитъ
չէ գալիս. նրա գլուխը	сегодня. У него болитъ
ցաւում է.	голова.
Հին, բանեցրած	Старый, поношенный.

Ամաչել**Имѣть стыдъ****Յաւ զգալ****Имѣть боль**

Նոր	Новый, ая, ое
Եղբայր	Братъ
Գլուխ	Голова
Ձեր գլուխը ցաւում է.	У васъ болитъ голова?
Իմ գլուխը ցաւում է	У меня болитъ голова.
Ես գրել չեմ կարող, որով-	Я не могу писать, потому
հետեւ գլուխս ցաւում է.	что у меня болитъ голо- ва.
Վերցրէք ձեր գլխարկը	Возьмите вашу шляпу.
Իմ ձեռնափայտը դրէք ու-	Положите мою палку на
դանի վրայ	столъ.

ՎԵՅՐՈՐԴ ԴԱ

§ 1.

Այսպէս

Ինչպէս

Խօսեցէք, ես ձեզ լսում եմ. Говорите, я васъ слушаю.

Ականք դեմ, լսել

Такъ

Какъ.

Слушать Слышать

Բարձր

Ցածր

Громко

Тихо

Դուք այնպէս ցածր էք խօ. Вы говорите такъ тихо, что я не слышу.

Բարձր խօսեցէք. Говорите громко.

Ես ցածր եմ կարգում. Я читаю тихо.

Ես կարգում եմ ևն. Я читаю, ты читаешь, онъ читаетъ.

Մենք կարգում ենք ևն. Мы читаемъ, вы читаете они читаютъ.

Ես գիտեմ, մենք գիտենք. Я знаю, мы знаемъ.

Քոյր, մայր. Сестра, мать.

Ուր է քո տետրը. Гдѣ твоя тетрадь.

Ես իսկոյն կրերեմ այն, մի Յ ее принесу сейчасъ, о-
րոպէս սպասեցէք. бождите минутку.

Քոյրը դուրս է գալիս սե- Сестра выходитъ изъ ком-
նեակից և բերում է իր наты и приноситъ свою
տետրը.

Եղբայրը տետրը վերցնում Բратъ беретъ тетрадь изъ
է քրոջ ձեռից և ասում рукъ сестры и говоритъ
նրան. ей:

Ես գիտեմ, որ դուք լաւ էք Я знаю, что вы хорошо
կարգում, այժմ ես ուզում читаете, теперь я хочу
եմ տեսնել,թէ ինչպէս видѣть, какъ вы пишите.
էք գրում.

Մայրիկն ասում է, որ ես Мама говоритъ, что я пи-
լաւ եմ գրում. шу хорошо.

Ճշմարիտ է. նա ուզիդ է Это правда, она права.
ասում.

§ 2.

Դժուար է

Հեշտ է

Սովորել

Учиться

Դուք սովորում էք ուսուե-

րէն. Учитесь ли вы порусски?

Ոչ, պարհն, ես սովորում Նѣтъ, сударь, я учуясь по
եմ ֆրանսերէն.

Դա դժուար չէ. Это не трудно.

Դա հեշտ է. Это легко.

Այնուին. Совсѣмъ.

Կանակ

Садиться

Ես նստում եմ, դունստում Յ сажусь, ты садишся, онъ
ես, նա նստում է. մենք садится, мы садимся, вы
նստում ենք, դուք նրա-
տում էք, նրանք նստում
են.

Երեխայ.

Дитя.

Մենք դպրոցունք ենք. Мы въ школѣ.

Երեխաներ, վերցրէք ձեր Дѣти, берите ваши книги
գրքերը և նստեցէք. и садитесь.

Հանդարտ, ուսուցիչը գա- Тише! Учитель идетъ.
լիս է. Учитель вызываетъ однаго

Ուսուցիչը դուրս է կան. ученика.

Հում մի աշակերտի.

Կանչել, գուրա կանչել   Звать, вызывать
 Աշակերտ, աշակերտուհի   Ученикъ, ученица.
 Դաստիա, առաջնութիւն   Урокъ.
 Ուսուցիչն ասում է աշա-   Учитель говоритъ ученику:
 կերտին. դասներդ գիտէք.   Знаете ли вы урокъ?
 Այս, պարզն վարժապետ,   Да, господинъ учитель, знаю.
 գիտեմ.
 Բարձր ձայնով կարդացէք.   Прочтите его громко.
 Շատ լաւ, նստեցէք.   Очень хорошо! Садитесь!

§ 3.

Մեծ	Большой, ая
Փոքր	Маленький, ая
Մեծ տուն	Большой домъ
Ես փոքր տանն եմ կենում.	Я живу въ маленькомъ до- мѣ.
Էլի պէտք է սովորել.	Нужно учиться еще.
Այնքան երկար.	Такъ долго?

Վառել

Зажигать

Պէտք է լամպարը վառել.	Нужно зажигать лампу.
Ինձ հարկաւոր է.	Мнѣ нужно.
Ես պէտք ունիմ.	Мнѣ нужно.
Դուք այս պէտք է գնէք	Вамъ нужно это купить.
Մոմ.	Свѣча.
Արամ, շուտով մոմ վառեցէք.	Арамъ, зажгите поскорѣе свѣчу.
Այստեղ ոչինչ չէ երևում,	Ничего не видно здѣсь, я хочу писать.
Բայց, պարզն, լուցկի չկայ,	Но, господинъ, нѣтъ спи- чекъ, и я не знаю, какъ վառեմ.

Փող վերցրէք, իմ գղրցում   Возьмите денегъ, ихъ есть
 մի քիչ կայ.   немноговъ моемъ комодъ.
 Ի՞նչքան լուցկի պէտք է   Сколько спичекъ надо ку-
 գնեմ.   пить.
 Գնեցէք մի տուփ, բայց   Купите одну коробку, но
 շուտով.   скоро.
 Լուցկի   Спичка
 Տուփ   Коробка
 Կայ   Есть
 Չկայ   Нѣтъ

§ 4.

Հենեւեալ նախադասութիւնները բարձր ձայնով կարդացէք մի բանի
անգամ.

Вамъ нужно это купить.—Ничего не видно здѣсь.—
Нужно зажечь лампу.—Это не трудно.—Тише! учите-
ль идетъ.—Прочтите его громко.—Дѣти, будьте по-
слушны.—Гдѣ твоя тетрадь, сестра моя?—Я знаю,
что вы хорошо читаете.—Мама говоритъ, что я пи-
шу хорошо.

Հազիւ, ուշ-ուշ   Рѣдко
 Յաճախ, շուտ-շուտ   Часто

Թիւն   Курить

Ես ծխում եմ	Я курю
Ես երբէք չեմ ծխում.	Я никогда не курю.
Ծխախոտ	Табакъ
Ծխելիք	Папиросъ
Յաճախ էք ծխում դուք.	Курите ли вы часто?
Ես ծխում եմ ամենօր.	Я курю каждый день.
Իւրաքանչիւր անգամ	Каждый разъ.
Անգամ	Разъ

Երկու անգամ Два раза
Երրորդ անգամ Третий разъ
 Դուք այս գիրքը կարդում եք Вы читаете эту книгу уже
 արդէն երկու անգամ. второй разъ.
Արդէն Уже
 Ո՞ւր էք գնում ծխախոտ. Гдѣ покупаете вы табакъ?
 Ես գնում եմ այն ծխախոտ. Я покупаю его въ табач-
 ախ խանութում.
 Իմենից շատ ի՞նչպիսի ծխա- Какой табакъ покупаете-
 խոտ էք գնում. вы чаще?
 Ես գնում եմ միայն ծխե. Я покупаю только кури-
 լու ծխախոտ.
 Եւ դուք ինքներդ էք ծխե. И вы дѣлаете сами папи-
 լիքներ շինում.
 Ես երբէք չեմ շինում ծխե. Я никогда не дѣлаю папи-
 լիք, ես ծխամորչ եմ քա- росъ, я курю трубку.
 շում.
Միայն Только
 Կամ Или
 Դուք արդէն այստեղ էք. Вы уже здѣсь?
 Ես ուշուց եմ ոռուերէն Я читаю рѣдко порусски.
 կարդում.
 Դուք խօսում էք ոռուերէն Говорите ли вы по-русски
 կամ գերմաներէն. или по-немѣцки?
 Ես միայն ոռուերէն եմ խօ- Я говорю только по русски.
 սում.

ԵՐԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Դասական բուական անուններ (Порядковые числительные)

Առաջին	Первый	Երրորդ	Третий
Երկրորդ	Второй	Չորրորդ	Четвертый

Հինգերորդ	Пятый	Ութերորդ	Восьмой
Վեցերորդ	Шестой	Իններորդ	Девятый
Եղթերորդ	Седьмой	Տասներորդ	Десятый
Տասնմեկերորդ		Օնածառական	
Տասներկուերորդ		Տասնական	

Դասական բուական անուններ (Собирательные числительные)

Կրկինակ	Двойной
Երրեակ	Тройной
Միակ	Единственный
Կէս	Половина
Քառորդ	Четверть

Ես և իմ միակ քոյր Նուար - Я и моя единственная сес-
 դր մի անգամ մանում тра Нвардъ заходимъ
 ենք մեր հարևանի այգին: однажды въ садъ на-
 шего сосѣда.

Իմ քոյր Նուարդը, մի փոքր Моя сестра Нвардъ, малень-
 երեխայ է, տանձ է ու- кий ребенокъ, она хочетъ
 զում. գրութիւնը.

Ես ասում եմ պարտիզա- Я говорю садовнику: „про-
 նին. «Ճախեցէք մեզ մի дайте намъ одну грушу,
 տանձ, միայն մի հատ, однажды, у насъ о-
 մենք շատ քիչ փող ու- чень мало денегъ.“
 նինք».

Պարտիզանը տալիս է մեզ Садовникъ даетъ намъ одну
 մի տանձ և ասում: «Կըտ- грушу и говоритъ: „раз-
 րեցէք և կերէք, ես չեմ քայլում»:

Այդ նա է. Это онъ.

§ 2.

Զերք առ Պրօգրամ

Անմել	Получать
Վճարել	Платить
Ես ձեռն եմ տալիս.	Я трогаю.
Դուք ստանում էք.	Вы получаете.
Ես ստանում եմ.	Я получаю.
Վճարեցէք 20 բուլի.	Уплатите 20 рублей.
Ստացէք 18 ֆրանկ.	Получите 18 франковъ.
Իմ գրքիս ձեռը մի տաք.	Не трогайте мою книгу.
Ես այսօր նամակ պիտի ստանամ իմ եղօրից.	Я долженъ получить сего-дня письмо отъ моего брата.
Բայց ուր է կենում ձեր եղայլը.	А гдѣ живетъ вашъ братъ?
Այժմ նա կենում է Շուշի.	Теперь онъ живетъ въ Шу-шѣ.
Այժմ	Теперь
Ես ստանում եմ, դու ստա-	Я получаю, ты получаешь,
նում ես, նա ստանում է.	онъ получаетъ.
Մենք ստանում ենք, դուք	Мы получаемъ, вы получа-
ստանում էք, նրանք ստա-	ете, они получаютъ.
նում են.	
Ես պարտ եմ, դու պարտ	Я долженъ, ты долженъ,
ես, նա պարտ է.	онъ долженъ.
Մենք պարտ ենք, դուք	Мы должны, вы должны,
պարտ էք, նրանք պարտ	они должны.
«Ես ձեզ պարտ եմ մի փոք-	«Я долженъ вамъ малень-
րիկ գումար», ասում եմ	кую сумму денегъ», гово-
ես իմ պարտատիրոջ,—	рю я своему кредитору,—
«Ես ուզում եմ վճարել,	„я хочу заплатить, прихо-
այսօր երեկոյ եկէք ինձ	дите сегодня вечеромъ
մօտք».	ко мнѣ.“

Պարտապահնը գալիս է և	Кредиторъ приходитъ и по-
փողը ստանում.	лучаетъ деньги.
Այժմ ես ոչ մի բան չեմ	Теперь я не хочу ничего
ուզում պարտքով առնել,	покупать въ долгъ, гораз-
առելի լաւ էնաղդ փողով	до лучше покупать за на-
առնել:	личныя.
§ 3.	
Այս, այդ լաւ է.	Да, это хорошо.
Այս լաւ չէ.	Это не хорошо.
Ես շուտով գնալու եմ.	Я уѣзжаю скоро.
Ի՞նչպէս, դուք չէք ուզում	Какъ, вы не хотите остав-
մնալ նրա մօտ.	ся у него?
Բայց ինչու.	Зачѣмъ же?

Ընտեղ, ջոկել	Выбирать
Ես ուզում եմ որևէ բան	Я хочу выбрать что ни-
ջոկել.	будь.
Ուշ է.	Поздно
Ուշ է.	Поздно-ли?
Վաղ է.	Рано.

Վեց կենալ	Вставать
Ես ջոկում եմ, մենք ջո-	Я выбираю, мы выбираемъ.
կում ենք.	
Ես վեր եմ կենում, դու	Я встаю, ты встаешь, онъ
վեր ես կենում, նա վեր	встаетъ.
է կենում.	
Մենք վեր ենք կենում,	Мы встаемъ, вы встаете,
դուք վեր էք կենում,	они встаютъ.
նրանք վեր են կենում.	
Դուք ուշ էք վեր կենում,	Вы встаете поздно; вста-
եգուց վաղ վերկացէք.	вайте завтра рано.

Ի՞նչ հարկաւոր է որ վաղ Զաчѣмъ надо мнѣ вставать
վերկենամ. ^{нед аտերը} рано?
Եգուց մենք որսի ենք զը- Завтра мы идемъ на охоту
նում առաջան 4 ժա- въ 4 часа утра, и вы съ
մին, դուք էլ մեզ հետ. нами.
Բայց ես հրացան դցել չեմ. Но я не могу стрѣлять.
Կարող.

Երբ ուզում են որսի գնալ, Когда хотятъ ходить на
պէտք է հրացան դցել охоту, надо умѣть стрѣ-
գիտենան.

Հսկում էք, ինչ որ ասում եմ. Слышите ли, что я говорю?
Այն, լսում եմ. Да, я слышу.

§ 4.

Հետեւեալ նախադասուրի նենցը բարձր ձայնով կարդացէք մի բաի
տեղամ.

Я хочу выбрать что-нибудь.—Вы встаете поздно.—
Завтра мы идемъ на охоту.—Уплатите 20 рублей.—
Я долженъ вамъ маленькую сумму денегъ.—Теперь я
не хочу ничего покупать въ долгъ.—Я говорю са-
довнику: продайте намъ одну грушу.—Я покупаю
только курительный табакъ.

§ 5.

Ո՞ր ժամն է.	Который часъ?
Արդէն 8 ժամն է.	Уже 8 часовъ.
Առաջաւույշ 5 ժամին.	Въ пять часовъ утра.
4 ժամին կէօրից յետ.	Въ 4 часа пополудни.
Ժամացոյց.	Часы.
Տուէք ինձ ուկէ ժամացոյց.	Дайте мнѣ золотые часы.
Դուռը յետ դրէք, ինդրեմ.	Затворите дверь, пожалуй- ста.
Լուսամուտը բաց արէք.	Откройте окно.
Վրայ.	На, надъ.
Սեղանի վրայ.	На столъ.

Առաջ, վաղ.	Передъ, раньше.
Ջրուանք.	Прогулка.
Ուզում էք դուք զրունել.	Хотите-ли вы прогуляться ճշից առաջ.
Դուք որ ժամին էք վերկե-	Въ которомъ часу встаете նում.
Մենք վեր ենք կենում առա- ջատեան եօթ ժամին.	Мы встаемъ въ семь ча- совъ утра.
Ի՞նչ էք շինում դուք վերկե-	Что дѣлаете вы послѣ вста- նալուց յետոյ.
Գնում ենք սեղանատուն և	Мы идемъ въ столовую и թէյ ենք խմում.
12 ժամին մենք նախաճա- շում ենք. 2 ժամին ճա- շում ենք. 4 ժամին երկ- րորդ անգամ թէյ ենք խմում և 8 ժամին ընթ- րում.	Въ 12 часовъ мы завтра- каемъ; въ 2 часа обѣда- емъ; въ 4 часа пьемъ чай во 2-ой разъ и въ 8 часовъ ужинаемъ.
Ասա ամբողջ օրն ուշում եք	Вы то и дѣло ёдите цѣлый կի.

ՈՒԹԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Ես արդէն սկսում եմ հա- կանալ ուսւերէն	Я начинаю уже понимать по-русски.
Տակը	Подъ
Լուսամուտ	Окно
Բանալի	Ключъ
Սեղան	Столь
Աթոռ	Стулъ
Պատկեր	Картина

Թանաք

Մղրտ

Ֆածկի

Чернила

Ножницы

Закрывать, закрыть

Բաց անել, բաց արած
Ես բաց եմ անում, դու բաց
Ես անում, նա բաց է ա-
նում.

Отворять, отворенный, ая.
Я отворяю, ты отворяешь,
онъ отворяетъ.

Մենք բաց ենք անում, դուք
Мы отворяемъ, вы отворя-
ряց էք անում, նրանք
ете, они отворяютъ.
բաց են անում.

Ես ուզում եմ դուրս գնալ. Я хочу выйти.
Ուր է իմ բանալին. Гдѣ мой ключъ?
Բանալին ինձ հարկաւոր է. Мне нуженъ ключъ.
Ես իմ սենեակը պէտք է Я долженъ запереть свою
բանալիով փակեմ. комнату на ключъ.

Ահա ձեր բանալին. Вотъ вашъ ключъ!
Ուր էք տեսնում այն. (Ուր է) Гдѣ видите вы его.

Աեղանի վրայ պատկերի Онъ на столъ подъ карти-
տակն է.

Երբ դուրս էք գնում, բա-
նալին դրան մէջ մի թող-
տавляйте ключъ въ две-
ռնէք.

Թողենի

Оставлять

Ես այդ գիտեմ. Я знаю это.
Բանալին գրպանս եմ դնում. Я кладу его въ карманъ.
Լուսամուտը բաց մի թող-
Не оставляйте окна рас-
նէք.

§ 2.

Դուռը յետ դրէք, խնդրեմ. Затворите дверь, пожалуй-
ста.

Ես չեմ ուզում դուռը յետ Я не хочу ее закрыть, но
գնել, այլ ուզում եմ դեռ я хочу открыть еще окно.
Լուսամուտն էլ բաց անել.
Լուսամուտը բաց արէք. Откройте окно.
Գրիչ ու թանաք տուէք ինձ. Дайте мнѣ перо и чернила.

Դենի

положить

Մատիտը դրէք սեղանի վր- Положите карандашъ на
րայ. столъ.

Այս բանը պէտք է գնել ա- Нужно это положить на
թողի վրայ.

Աև Սպիտակ
Կապոյտ
Կարմիր
Չերный, ая
Бѣлый, ая
Синій, ая
Красный, ая

Ես միշտ կապոյտ թանաքով Я пишу всегда синими чер-
եմ գրում. нилами.

Իսկ այժմ ես պէտք է գրեմ А теперь мнѣ надо писать
կարմիր թանաքով. красными чернилами.

Գրիչ բերէք ինձ կարմիր թա- Принесите мнѣ перо для
նաքի համար.

Կարմիր թանաքը դրէք լու- Поставьте красные чернила
սամուտի վրայ, իսկ գրի- на окнѣ, а перо положи-
չը դրէք այս սեղանի վրայ. те на этомъ столѣ.

Այս փողով, որ ես ձեզ տա- На деньги, которыя я вамъ
լիս եմ, գնեցէք գրելու даю, купите бѣлой писчей
սպիտակ թողթ.

Այս ամենը շուտով արէք, Дѣлайте все это поскорѣе,
ես սպիտակ եմ. я васъ жду.

Գրելու թողթ. Писчая бумага.
Բոլորը, ամենը.

§ 3.

Պատի ժամացոյց.

Стѣнныя часы.

Անկի	Золото
Արծաթ	Серебро
Տուէք ինձ ոսկէ ժամացոյց.	Дайте мнѣ золотые часы.
Թանգ է	Дорого
Արժան է	Дешево
Երկար	Долго

Վախենիալ   **Բояться**

Միշտ   **Всегда**

Քրօնիկ   **Прогуляться**

Ուզնում էք դուք զքօնիկ! Хотите-ли вы прогуляться передъ обѣдомъ?

Այն, այդ շատ լաւ է. Да, это хорошо.

Ես վախենում եմ, դու վա- Я боюсь, ты боишся, онъ **իսենում ես, նա վախե-** боится.
նում է.

Մենք վախենում ենք, դուք Мы боимся, вы боитесь,
վախենում էք, նրանք վա- они боятся.

Խենում են.

Գող   **Воръ**

Ես երեկոները դուրս գնա- Я не выхожу никогда съ
լիս երեկք ժամացոյցը часами по вечерамъ.
հետո չեմ վերցնում.

Ինչի՞ երեկոները ժամացոյց. Почему не носите вы ча-
յը հետեւ չեք վերց- совъ по вечерамъ?
նում.

Որպինեակ փողոցներում գո- Потому что есть воры на
զեր կան. улицахъ.

Վախենում էք գողերից. Вы боитесь воровъ?

Այն, ես գողերից վախենում Да, я боюсь воровъ; они
եմ. նրանք կարող են ժա- могутъ взять у меня ча-
մացոյցս վերցնել.

Երեկոները չպէտք է դուրս Не надо выходить по ве-
черамъ.

Աւելի լաւ է տանը նստել Лучше оставаться дома и
կ որևէ բան կարդալ.

Ես լաւ գրքեր ունիմ. У меня есть хорошія кни-
ги.

Ճանաչում   **§ 4.**

Ճետեւալ ճախադասուրիւնները մի բանի անգամ կարդացէք բարձր
ձայնով.

Хотите ли вы прогуляться передъ обѣдомъ.— Не надо выходить по вечерамъ, потому что есть воры на улицахъ.— Затворите двери, пожалуйста.— Принесите мнѣ перо для красныхъ чернилъ.— Я долженъ запереть свою комнату на ключъ.— Не оставляйте окна раскрытымъ.

§ 5.

Բառ, խօսք

Ազնիւ, խօսք

Պատիւ ունիմ ողջունել.

Слово

Честное слово.

Честь имѣю кланяться.

Ոգունելի

Կլանյալ

Պատիւ

Честь

Բարութիւն, բարիք.

Доброта, одолженіе.

Բարութիւն արէք.

Сдѣлайте одолженіе.

Մութն է

Темно

Լամպար վառեցէք, արդէն Зажгите лампу, уже темно
մութն է.

Լուցկի վերցրէք.

Возьмите спички.

Ուր է

Гдѣ онѣ?

Ահա, էլ մի փնտոէք.

Вотъ, не ищите болѣе.

Ծնորհակալ եմ, պարոն.

Благодарю, сударь.

Ենորհակալուրիւն յայենի **Благодарите**

Բարի եղէք, լուցկի տուէք, Сдѣлайте одолженіе, дайте
ուզում եմ ծխելիք կղցնել: мнѣ спичку, я хочу за-
курить папиросу.

Ներեցէք պարն, լուցկի Извините, сударь, у меня
չունիմ. ихъ нѣтъ.

Այժմ ի՞նչ անեմ. ծխախոտ Что дѣлать теперь. У насъ
ունինք, իսկ լուցկի չու- есть табакъ, а спичекъ
նինք. у насъ нѣтъ.

Ոռողջութեան համար լու Хорошо для здоровья, ког-
դ, երբ չեն ծխում. даг не курятъ.

Համար համար. Для, за, чтобы.

Այս ի՞նչ է. Что это?

Այս ով է. Кто это?

ԻՆԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Հազար **Կашлять**

Մրգնոց **Простудиться**

Առանց գլխարկի մի դուրս Не выходите безъ шляпы
գնաք, կարող էք մրիել. вы можете простудиться.

Այժմ ցուրտ է: Теперь холодно.

Քնդհակառակ, այսօր տաք է. Напротивъ, сегодня тепло.

Սպասեցէք, ինձանից առաջ Подождите, не выходите
մի դուրս գնաք. раньше меня.

Կտոր Кусокъ.

Հովանոց Зонтикъ.

Գալ **Идти**

Անձրէ է գալիս. Дождь идетъ.

Ճիւն է գալիս. Снѣгъ идетъ.

Ես մրսում եմ, մենք մըր- Я простуживаюсь. Мы про-
սում ենք. стуживаемся

Երբ անձրէ է գալիս, ես հո- Когда дождь идетъ, я бе-
վանոց եմ վերցնում և ру зонтикъ и надѣваю
կրկնակօշիկ հագնում. калоши.

Ինչու էք կրկնակօշիկ հագ- Зачѣмъ надѣваете вы ка-
լում, երբ անձրէ է գա- лоши, когда дождь идетъ?
լիս.

Ինձ հարկաւոր է կրկնակօ- Мнѣ нужны калоши.
շիկ.

Իսկ ես, ես երբէք կրկնա- А я, я не ношу никогда
կօշիկ չեմ հագնում. калоши.

Ես չեմ մրսում և չեմ հա- Я не простуживаюсь и не
զում. кашлю.

§ 2.

Հովանոց վերցրէք, որովհե- Возьмите зонтикъ, потому
տե անձրէ է գալիս. что идетъ дождь.

Ոչ, պարն, անձրէ չէ գա- Нѣтъ, сударь, дождъ не
լիս. идетъ.

Չիւն է գալիս, պէտք է Идетъ снѣгъ, нужно идти
տուն գնալ, ցանութիւն, домой, до свиданія, су-
պարոն.

Ցանութիւն. До свиданія.

Վերցրէք իմ այս ձեռնշա. Вотъ возьмите мою палку
փայտը և դրէք սեղանի и положите на столъ.
վրայ.

Այս ձեռնափայտը ձերը չէ. Эта палка не ваша.

Ո՞ւմն է պատկանում այս Կому принадлежитъ эта
պատկերը.

Ո՞ւմն են պատկանում այս Կому принадлежатъ эти
փողերը.

Ոչոքին. Никому.

Պատկանում եմ, ոու **յ** **Приналежать**
Ես պատկանում եմ, ոու Я принадлежу, ты принад-
պատկանում են, նա պատ- лежишъ, онъ принадле-
կանում է. житъ.
Մենք պատկանում ենք, ոուք Мы принадлежимъ, вы при-
պատկանում եք, նրանք належите, они принад-
պատկանում են. лежатъ.
Ոչ ոք չէ ուզում այս տես- Никто не хочетъ брать этой
ըս վերցնել. тетради.
Որովհետև ոչ ոքին չի պատ- Потому что она никому не
կանում այն. принадлежитъ.
Այդ ճիշտ չէ, պէտք է ում Это неправда, она должна
եիցէ պատկանի այն. принадлежать кому ни-
будь.
Ով և իցէ. Ктонибудь.
Մի փոքր սպասենք և կը Подождемъ немнога и по-
տեսնենք, արդար չեմ են. смотримъ, правъ ли я?
Արդար լինել. Быть правымъ.
Աղջկը գալիս է և տեսրը Дѣвочка приходитъ и бер-
վերցնում. реть тетрадь.
Դա իմ է. Она моя.

§ 3.

Այս ձեր հովանոցն է. Это вашъ зонтикъ?
Ոչ, պարհն, իմն չէ. Нѣтъ, сударь, это не мой.
Իմ Мой, мая
իմերը Мои
Գիտեալ Знать,
Ներել Извинять, извинить
Ներել прощать

Ոչ մի տեղ. Нигдѣ, никуда.
Աւելի ցածր. Ниже.
Ցածր Низкій, ая.
Ձեր Вашъ
Ներեցէք, պարօն. Извините, сударь!
Իմ տունը ձերից աւելի Мой домъ ниже вашего.
ցածր է. Гдѣ-нибудь, куда-нибудь.
Ուրկիցէ Иногда.
Երեան
Ովոր գալիս է. Кто-то идетъ.
Ո՞վ է. Кто тамъ?
Ուզում եմ տեսնել տան- Я хочу видѣть хозяина до-
միրով. ма.
Այս ըսպէիս նա տանը չէ. Сейчасъ его нѣтъ дома.
Պէտք է խօսեմ նրա հետ. Мне нужно поговорить съ
нимъ.
Իսկ ուր է նա. Гдѣ же онъ?
Չգիտեմ, այստեղ մի տեղ Я не знаю, онъ долженъ
պէտք է լինի. быть здѣсь гдѣ-нибудь.
Կարելի է նա իր այգումն է. Можетъ быть онъ въ сво-
емъ саду?

§ 4.

Ճետեալ նախադասութիւնները մի բանի անգամ կարդացէք բարձր
ձայնով.
Сейчасъ его нѣтъ дома.—Я не знаю, онъ долженъ
быть здѣсь гдѣ-нибудь.—Возьмите зонтикъ, потому
что идетъ дождъ.—Идетъ снѣгъ, нужно идти домой.—
Никто не хочетъ брать этой тетради.—Дѣвочка при-
ходитъ и береть тетрадь.—Подождите, не выходите
раньше меня.—Безъ калошъ я простуживаюсь.

Խնդրել, հարցել, պահանջել. Просить, спрашивать, тре-
бовать.

Եթէ ովկիցէ ինձ հարցնի, Если кто-нибудь меня спро-

Ինչու զրօննելու չէք գնում. Отчего вы не идете гулять?
Ես դեռ դասս չեմ իմանում. Я не знаю еще своего урока.

Բայց արդէն ուշ է. թողէք Но уже поздно. Бросьте книгу и пойдем гулять.
Ո՞չ, ես չեմ ուզում եզուց Нѣтъ, я не хочу идти завтра въ школу, не зная урока.

Շոր տուէք ինձ, որ սեղանը Дайте мнѣ тряпку, чтобы вытереть столъ.

Միայն

Только

Դեռ

Пока

Կէս

Половина

Լիակատար

Полный

Ամբողջ

Цѣлый, ая.

§ 2.

Լուել

Молчать

Լուեցէք Молчите!*Լուիր* Молчи!

Դուք կարող էք ձեր դասը Вы можете забыть вашъ урокъ.

Ես միայն ուզում եմ գրել. Я хочу только писать.

Կրկնեցէք ձեր դասը. Повторите вашъ урокъ.

Կարդում էք դուք այս գիրքը. Читаете ли вы эту книгу?

Մաքուր Чистый*Աւելի մաքուր* Чище*Կեղտոտ* Грязный*Կեղծուն*

пачнать

Լուանալ

мыть

Սապուն վերցրէք և ձեռ. Возьмите мыло и вымойте

ներդ լուացէք. себя руки!

Ուզում եմ կատարել, բայց Это я хочу сдѣлать, но

ուենեկում ջուր չկայ. нѣть воды въ комнатѣ.
Առանց ջրի ձեռքեր չի կա- Нельзя мыть рукъ безъ во-

րելի լուանալ.

Ես լաւ գիտեմ, որ չի կա- Я знаю хорошо, что нель-

րելի. բայց դուք կարող

էք ձեր հարևանի մօտ

գնալ և մի քիչ ջուր խըն-

պօտ դարձնել անու-

դրել ձեզ համար.

воды въ комнатахъ.

ды.

Ես լաւ գիտեմ, որ չի կա- Я знаю хорошо, что нель-

րելի. բայց դուք կարող

գնալ և մի քիչ ջուր խըն-

պօտ դարձնել անու-

դրել ձեզ համար.

зя, но вы можете пойти

къ вашей сосѣдкѣ и по-

просить дать вамъ не-

много воды.

Տղան ջուր է բերում և Мальчикъ приносить воды

ձեռները լուանում.

и моетъ руки.

§ 3.

Գլուխ

Голова

Դէմք

Лицо

Ճակատ

Лобъ

Ձեռք

Рука

Մատ

Палецъ

Դուք կեղտոտ ձեռներ ու- У васъ грязныя руки.

*նիք.**Ճամ*

Боль

Գլուխս ցաւում է.

У меня болитъ голова.

Ձեր գլուխը ցաւում է.

Болитъ ли у васъ голова?

Ո՞չ, իմ մատս է ցաւում.

Нѣтъ, у меня болитъ палецъ.

Իմ ձեռքն է ցաւում.

У меня болитъ рука.

Իմ ոտն է ցաւում.

У меня болитъ нога.

Ոտ

Нога

Մազ, մազեր

Волосъ, волосы

Բեզեր

Усы

Մօրուք

Борода.

Ուսուցիչն ասում է աշա- Учитель говоритъ ученику.

կերտին. «Ես չեմ գրում,

„Я не пишу, потому что

որովհետեւ չեմ կարող

не могу писать. Какъ!

գրել: Ի՞նչ, դուք չեք կա-

вы не можете писать,

րող գրել, մինչդեռ դուք

когда у васъ есть все,

ունիք այն ամենը, ինչ что нужно для того, что-
որ պէտք է գրելու հա-
մար, թուղթ, թանաք և
գրիչ։

Ատամ
Բերան
Ի՞նչ է պատահել ձեզ.
Զեր գլուխը կամ ատամին-
րը հօ չե՞ն ցաւում.
Իմ գլուխս է ցաւում.

Зубъ
Ротъ
Что съ вами?
Болитъ ли у васъ голова
или зубы?
У меня болитъ голова.

§ 4.

Հետեւեալ նախադասութիւնները մի քանի անգամ կարդացէն, բարձ-
րայնով.

Болитъ ли у васъ голова?—Возьмите мыло и вымойте себѣ руки.—Повторите вашъ урокъ.—Почему остаешься вы дома такъ долго?—Потому что я не хочу выходить.—Но уже поздно.—Бросьте книгу и пойдемъ гулять.

§ 5.

Խաղալ

Играть

Չութակ	Скрипка
Թաշնամուր	Фортепіано
Չութակի վրայ նուագում	Играете ли вы на скрипкѣ?
Էք.	
Այս պարոն, ես նուագում	Да, сударь, я играю на
եմ ջութակի վրայ.	скрипкѣ.
Թաշնամուրի վրայ նուագել.	Играть на фортепіано.
Յանկանում էք նուագել	Желаете ли вы играть на
դաշնամուրի վրայ.	фортепіано?
Ուզմամ էք թուղթ խաղալ.	Хотите ли вы играть въ
	карты?

Ոչ, պարոն, չեմ կարող, ո- Нѣть, сударь, не могу, по-
րովհետեւ գլուխս ցաւում է. тому что у меня болитъ
голова.

Շատ ցաւում եմ	Очень жаль
Բաւական, դո՞հ	Довольный
Ուրախ	Веселый
Տիուր	Скучный

Տանել	Выигрывать
Տարուել	Проигрывать

Այս պարոնը շատ գոհ է, Этотъ господинъ очень до-
երբ թղթի մէջ տանում
է և շատ տիուր, երբ
տարուում է.

Թուղթ չխաղալու համար Для того, чтобы не играть въ
պէտք է սովորել նուագել карты, надо учиться играть
ջութակի կամ դաշնամու- на скрипкѣ или на фортепи-
րի վրայ. ано.

Լաւ. Ես ձեզ լսում եմ. Хорошо! я васъ слушаю.

Զգուանի զգալ

Питать отвращение

Ես դէպի նա զգուանիք եմ Я питаю къ ней отвраще-
զգում.

Դուք շատ պարզ էք արտա- Вы выражаетесь очень яс-
յայտում ձեր միտքը. но.

Ես զարմանում եմ, որ դուք Եудивляюсь, что вы не при-
էլ չէք դալիս ինձ մօտ. ходите болѣе ко мнѣ.

ՏԱՄԱՐԵԿԵՐՈՐԴ ԴՅՍ

§ 1.

Յողնած

Усталый

Ուժեղ

Сильный

Ոյժ

Сила

Առողջութիւն

Здоровье

Ձեր կենաց.

За ваше здоровье!

Խմում եմ ձեր կենաց

Пью за ваше здоровье.

Ինչո՞ւ էք այդպէս տխուր.

Зачемъ вы такъ скучны?

Ընդհակառակ, ես ուրախ եմ

Напротивъ, я веселъ.

Դուք այսօր բաւական էք.

Вы сегодня довольны.

Ես հիւանդ եմ.

Я боленъ.

Ի՞նչ է պատահել ձեզ.

Что съ вами?

Ոչ, տիկին, ես հիւանդ չեմ,

Нѣтъ, сударыня, я не бо-

այլ ես շատ յողնած եմ.

ленъ, но я очень усталъ.

Թոյլ

Слабый

Սարսափելի է

Это ужасно

Ի հարկէ

Конечно

Շատ պարզ է.

Это очень просто.

**Կարելի է, այդ շատ հնարա-
ւոր է.**

Можно, это очень возможно.

Սարսափելի է. շարունակ Это ужасно! Идетъ непре-
անձրե է գալիս, տանից рывный дождь, нельзя
չի կարելի դուրս գնալ. выйти изъ дома.

Ինչո՞ւ չի կարելի.

Почему нельзя?

Ի հարկէ հովանոց են վերց- Берутъ, конечно, зонтикъ,
նում, կրկնակօշիկ հագ- надѣваютъ калоши и вы-
նում և դուրս են գնում. ходятъ.

Բայց երբ փոքր ինչ հիւանդ Но когда немножко боль-
են կամ թոյլ, այդ անհնա- ны или слабы, это не-
ըին է. возможно.

Ցաւալի է. ես պէտք է ամ- Какъ жаль! я долженъ ос-

բողջ օրը տանը մնամ.
Ինձ մօտ, տանը.

таваться весь день дома.
У меня, дома.

§ 2.

Ի՞նչ արիք դուք.

Նա ի՞նչ արեց.

Նա ոչինչ չարեց.

Ճුլալ, սժුլալ

Что вы сдѣлали?

Что онъ сдѣлалъ?

Онъ ничего не сдѣлалъ.

Աժիանել

Работать

Ես այսօր շատ աշխատեցի. Я много работалъ сегодня.
Ինչո՞ւ դուք երեկ չշշմա- Зачемъ вы вчера не рабо-
տեցիք. тали?

§ 3.

Ես ունեի

Я имѣлъ

Ես ուզում էի

Я хотѣлъ

Ես ուզում էի այս ունենալ. Я хотѣлъ это имѣть

Ես այսօր դեռ չեմ ճաշել. Я еще не обѣдалъ сегодня.

Ես շատ փող ունեի.

Я имѣлъ много денегъ.

Դուք դեռ չեք կերել.

Вы еще не кушали?

Ի՞նչպէս, ես արդէն կերել եմ. Какъ, я уже ъль.

Ասել

Сказать

Հնկեր.

Товарищъ.

Մի անգամ տղան ասաց իր Мальчикъ сказалъ однажды
ընկերոջ своему товарищу.

Նախաճաշին ի՞նչ կերաք.

Что ъли вы за завтракомъ.

Ես կերայ տաւարի միւ հա- Я ъль говядину съ хлѣ-

ցով և խիշրով.

Տաւարի միս

Հաց

Խիշր, վարունգ

Եւ նախաճաշից յետոյ տմ՝ И послѣ завтрака вы оставались дома?

Ո՞չ, ես տանից դուրս եկայ հետъ, я вышелъ изъ дома и шյցելեցի իմ հօրաքրոջ и сдѣлалъ визитъ своей теткѣ.

Հօրաքրոյր

Тетка

Երկար մնացիր նրա մօտ. Долго ли вы оставались у нее.

Մինչկիշերուայ 11 ժամը. До 11 часовъ ночи.

Մինչ

До

§ 4.

Հետեւեալ նախադասութիւններ մի բանի անգամ կարդացէք բայնով.

Я имѣлъ много денегъ.—Онъ ничего не сдѣлалъ.—Зачѣмъ вы вчера не работали?—Нѣтъ, сударыня, я не боленъ, но я очень усталъ.—Это ужасно!—Все дождь идетъ, нельзя выйти изъ дома.—Какъ жаль! Я долженъ оставаться весь день дома.

§ 5.

Գոճակ

Идти

Ո՞ւր էիք գնացել.

Куда вы ходили?

Ես գնացի նրա մօտ.

Я ходилъ къ нему.

Ես գնացի ձաշելու.

Я ходилъ обѣдать.

Լինել

Быть

Ուր էիք դուք.

Гдѣ вы были?

Ես թատրոն էի.

Я былъ въ театрѣ.

бомъ и огурцомъ.

Говядина

Хлѣбъ

Огурецъ

Ես թատրոն գնացի.

Я ходилъ въ театръ.

Վեցեն, տոնեն

Братъ, взять

Ո՞ւր վերցրիք այս գիրքը.

Гдѣ вы взяли эту книгу?

Ես գնեցի այն.

Я ее купилъ.

Գնեցէք ինձ համար որևէ

Купите для меня что нибудь.

Գոյն

находить

Վեցեն

Потерять

Պարոններ, այսուեղ քսակ

Господа, не видали ли портмонэ здѣсь?

Ի՞նձ էք անում քսակ.

Зачѣмъ вамъ надо портмонэ?

Ես կորցրի.

Я его потерялъ.

Մենք այն գտանք.

Мы его нашли.

Ի՞նչպէս իմանանք, որ այս

Какъ знать, что это портмонэ ваше?

Մայրս 10 կոպէկ տուեց ինձ

Моя мать дала мнѣ 10 копѣекъ, чтобы купить хлѣба.

Նրա մէջ պէտք է 10 կոպէկ

Должны быть 10 копѣекъ въ немъ.

Նրա մէջ

Въ немъ

Ընդունակութիւն

Способность

Դուք ընդունակութիւն չու-

Вы не имеете способностей

նիք.

Դուք ընդունակ էք.

Вы способны.

Ընդունակ

Способный

ՏԱՄՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

Ապառի ժամանակ (Будущее время)

§ 1.

Ես ձեզ տուի իմ մատիար. Я вамъ далъ свой карандашъ.

Ոչ, պարհն, դուք ինձ ոչինչ Հետъ, сударь, вы мнѣ ничего не дали.

Դուք ինձ տուիք. Вы мнѣ дали.

Դուք ինձ չեք տուել. Вы мнѣ не дали.

Նստեցէք. Садитесь!

Ուսուցիչն ասաց իր աշակեր- Учитель сказалъ своему ученику.

Եթէ դուք ինձ կասէք, թէ Если вы мнѣ скажете, гдѣ
Աստուած ուր է, **ես ձեզ** Богъ, я вамъ дамъ яблоко.

Աստուած

Богъ

Պատասխանել

Отвѣтать

Ես ձեզ երկուսը կտամ, եթէ Я вамъ дамъ ихъ два, ес-
տուք ասէք, թէ ուր չկայ ли вы скажете, гдѣ Его
նա, պատասխանեց աշա- нѣтъ, отвѣталъ ученикъ.
կերար.

Եթէ գրիչը վատ լինի, դուք Если перо будетъ нехоро-
չեք գրի. шее, вы не будете писать.

§ 2.

Զեր գործը վերջացրիք. Кончили ли вы свою ра-
боту?

Ես իմ գործը վերջացրի. Я кончилъ свою работу.

Ես վերցրի ձեր բաժակը. Я взяль вашъ стаканъ.

Դուք վերցրիք իմ գիրքը. Вы взяли мою книгу.

Դուք ինչն վերցրիք իմ Зачѣмъ взяли вы мою шля-
փիսարկը.

Ո՞ւր գնեցիք այս վերար- Гдѣ вы купили это пальто.
կուն.

Ես գնեցի խանութում. Я его купилъ въ магазинѣ.

Վերջացրէք ձեր դասը. Кончайте вашъ урокъ.

Դուք ձեր գործը վերջաց- Кончаете ли вы свое дѣло?
նում էք.

Ես առաջ գործս կը վերջա- Я кончу свое дѣло прежде,
ցնեմ, և յետոյ կվերցնեմ и потомъ возьму вашу
ձեր գիրքը և կկարդամ.

Մենք այս պատկերը չենք Мы не купимъ этой кар-
դի մեր թանգարանի հա- тины для нашего музея.
մար.

Մենք գտնում ենք որ թանգ Мы находимъ, что она до-
է այն. рога.

Յետոյ

Թանգարան

Потомъ

Музей

Դուք իմ հովանոցը չվեր- Не взяли ли вы моего зон-
ցրիք արգեօք սիալմամբ.

Սիալմամբ, անգուշութեամբ Нечаянно.

Ո՞ւր էր այն. Гдѣ онъ былъ?

Ես մինչեւ անգամ այն չեմ Я его даже не видаль.
տեսել.

Մինչեւ անգամ. Даже.

Եթէ ես մի բան դնում եմ Если я положу что нибудь
որեկցէ տեղ, ինդրում куда-нибудь, попрошу!васъ
եմ դուք ձեռը մի տաք не трогать этого.
նրան.

§ 3.

Դուք դեռ այստեղ էք. Вы еще здѣсь?

Ես դեռ այստեղ եմ. Я еще здѣсь.

Իինել, ես կլինեմ. Быть, я буду

Ունենալ, ես կունենամ Имѣть, я буду имѣть

Այսօր երեկոյ դուք տանը Будете ли вы дома сегодня
կլինէք. вечеромъ?

Ոչ, ես քաղաքում գործ կու. Нѣтъ, у меня будетъ дѣло
въ городѣ.

Մասձնել, կարծել

Думать

Ես կարծում եմ, որ դուք Я думаю, что вы зайдете
կմտնէք ինձ մօտ մի երե- ко мнѣ когданибудь ве-
կոյ. черомъ.

Ես ձեզ կսպասեմ. Я буду ждать васъ.

Ես ձեզ մի պատմութիւն Я имѣю вамъ разсказать
պիտի անեմ.

Պատմել

Рассказывать

Պատմութիւն

Исторія

Սիրել

Любить

Ես պատմութիւն լսել չեմ Я не люблю слушать исто-
ռիрում.

Քայց այս պատմութիւնը Но эта исторія вамъ по-
ձեզ կարող է դուք գալ.

Գուրգ գալ

Нравиться

Որեիցէ.

Այդ աւելի լաւ կլինի. Какой-нибудь

Աւելի լաւ

Այս զրոյցները թողնենք Оставимъ эти сказки и пой-

դնանք.

Զրոյց

Ուելի վատ

демъ.

Сказка

Хуже.

§ 4.

Հետեւնալ նախադասութիւնները մի բանի անգամ կարդացի՛ք բարձր հայնով.

Я не люблю слушать исторіи.—Но эта исторія вамъ понравится.—Кончили ли вы свою работу?—Не взяли ли вы моего зонтика нечаянно.—Если вы мнѣ скажете, гдѣ Богъ, я вамъ дамъ яблоко.—Нѣтъ, сударь, вы мнѣ ничего не дали.—Зачѣмъ вамъ надо портмонѣ?

§ 5.

Թույլ լումբա

Пить чай

Սուրճ լումբա

Пить кофе

Լումբա

Пить

Ես խմում եմ, մենք խմում են. Я пью, мы пьемъ, они
ենք, նրանք խմում են. пьютъ.

Այսօր առաջօտ դուք թէյ Пили ли вы чай сегодня
խմեցիք.

Ո՞չ, պարմն, ես սուրճ խմեմ. Нѣтъ, сударь, я пиль ко-
фе.

Խնդրեմ, շոկոլադ խմէք. Пейте шоколадъ, пожалуй-
ста.

Ուզում էք թէյ կամ սուրճ Хотите ли вы пить чай
խմել.

Ես ուզում եմ սուրճ խմել. Я хочу пить кофе.

Հօրեղքայրս (կամ մօրեղ- Мой дядя не пьетъ никог-
րայրս) *երբէք սուրճ չէ* да кофе.
խմում.

Հօրեղբայր, մօրեղբայր Дядя
Նա սում է, որ սուրճ իր- Онъ говоритъ, что пить
մելը առողջարար չէ. кофе небезвредно.
Ինչու առողջարար չէ. Почему это нездорово?

Անառողջ Нездоровый
Որովհետեւ սուրճը թոյն է Потому что кофе содержитъ
պարունակում իր մէջ. въ себѣ ядъ.
Ես էլ սուրճ չեմ խմի, ես յ Я не буду пить кофе боль-
շուր կխմեմ. ше, я буду пить воду.

Պարունակի Содержать въ себѣ

Թոյն Ядъ
Խմել էք մեր ջրմուղի ջրից Пили ли вы воду изъ на-
 шего крана.

Խմել եմ. Я ее пилъ.

Ջրմուղ Кранъ, водопроводъ.
Ի՞նչպէս էք գտնում այն. Какъ вы находите ее?

Վաստ չէ. Она не дурна.

Օգուտ Польза

Օգուտել, օգուտ բաղել Пользоваться, воспользоваться
Ես ձեր ծառայութիւնից օ- Я воспользовался вашей
գուտ քաղեցի. услугой.

Դուք շատ սիրալիր էք. Вы очень любезны.

Սիրալիր եղիր, բարեկամ. Будь любезенъ, другъ мой!
Ես ձեր օգտին եմ սում. Я говорю въ вашу пользу.

ՏԱՆԵՐԵՐՈՒԴ ԴԱ

Հայաբը

Տառապաց առաջ Բօր-

§ 18 Տառապաց առաջ

Այս առաջ առաջ առաջ

Շաքար	Сахаръ
Մտնենք, պարոններ, ես կը	Войдемъ, господа, я возь- վերгнім միашն իմ շաքա- րի ծրարը և դուրս կդանք.
Ծրար, կապոյ	Пакетъ, узелъ
Վճարեցիք շաքարի գինը.	Заплатили-ли вы за сахаръ?
Մոռացայ վճարել.	Я забылъ заплатить.
Վաղը կվճարեմ.	Я заплачу завтра.
Գործակատարը կսպասէ.	Приказчикъ обождетъ.
Այս առաջնանդամը չէ.	Это не въ первый разъ.
Երբեմն ես ապրանք եմ վեր-	Иногда я беру товаръ безъ դնում առանց փողի և վճարում եմ միւս օրը.
Ապրանք	Товаръ
Միւս օրը	На другой день.

§ 3.

Հացեն	Պաձար
Փոռ	Яма
Ծառ	Дерево
Փորել	Рыть
Տեսնել	Сажать
Անուանել	Называть
Պարոն այգեպահ, ինչու էք	Господинъ садовникъ, за- փոս փորել.
Ես փոս եմ փորում այգում	Чѣмъ вы выкопали яму?
Նրա համար, որպէսզի	Я копаю ямы въ саду для того, чтобы сажать де- ревья.
Ի՞նչպէս է կոչում այն	Какъ зовутъ дерева, которое
ծառը, որ պիտի տնկեք	вы хотите посадить въ этой ямѣ?
Կոչում է խնձորենի.	Его зовутъ яблоней.
Խնձորենի	Яблоня

Նայեցէք, այգեպահն, ձեր	Посмотрите, садовникъ, ва- գլամարкը փոսն է ընկել.
Քուրա գոլ	Выходить
Հանել	Вынимать
Ուրիշն ծառեր ունիք	Какія другія деревья есть у васъ въ саду.
Կան տանձենի, բալենի, ծի-	Есть грушевые, вышневые, բանի և ուրիշներ.
Տանձնի	абрикосовые и другія.
Սանձենի	Грушевое дерево
Բալենի	Вышневое дерево
Ծիրանի	Абрикосовое дерево
Ուրիշ	Другой

§ 4.

Հետեւալ նախադասութիւնները մի բանի անգամ կարդացէք բարձր ձայնով.

Онъ говоритъ, что пить кофе нездорово.—Потому что кофе содержитъ въ себѣ ядъ.—Когда я обѣдалъ, моя собака смотрѣла на меня все время.—Вы не запачкаете пола.—Я бросилъ ей кусокъ сахара.—Я забылъ заплатить.—Какъ зовутъ дерево, которое вы хотите посадить въ этой ямѣ?

§ 5.

Կիրանալ, իմանալ	Знать, умѣть
Այսօր ես իմ դասը լաւ կի-	Сего дня я буду знать свой урокъ хорошо.
Երեկ ինչի չգիտէիք.	Почему вы не знали вчера?
Որպիսին մեզ մօտ նիւրեր	Потому что у насъ были гости.
Սոռացայ, որ պէտք է դասս	Я забылъ, что долженъ быть выучить урокъ.
Առվորէի.	
Հանաչել	Знать (быть знакомымъ)
Ես գիտեմ, ոու գիտես, նա	Я знаю, ты знаешь, онъ գիտէ.

ՄԵՆՔ ԳԻՒԹԵՆՔ, ԿՈՒՔ ԳԻՒԹԵՔ, Мы знаемъ, вы знаете, они
նրանք գիւթեն. **ՀԱՅՈՎԱՌ** знаютъ.

ՃԱՆԱՀՈՒՄ ԷՔ ՄՅԱ ՊՎԱՐՈ- Знаете ли вы этого госпо-
նին.

Այս, ես դրան արդէն վա- Да, я его знаю уже давно.
ԴՊԵԳ ՃԱՆԱՀՈՒՄ Եմ.

Արդէն վաղուց Уже давно.

Ո՞վ է դա Кто онъ?

Դա թուաբանութեան ուսու- Это учитель ариөметики.
ՑԻՀ Է.

Ո՞ւր է սովորցնում թուա- Гдѣ онъ преподаетъ ариө-
բանութիւն.

Գայիշանեան ուսումնարա- Въ училище Гаіанэ.
նում.

Աւանդնել

Վահ, ինչքան ծինելոյդ է Ахъ, сколько трубъ видно
երեսում այդ ուսումնարա- на крыше этого учили-
նի կտուրի վրայ.

Ծինելոյդ Труба (дымовая)

Կտուր, ծածկ Крыша

Ի՞նչքան Сколько

Ես տեսնում եմ ծուխ. Я вижу дымъ.

Վառարանները վառում են. Топятъ печи.

Ծուխ Дымъ

Վառել (վառարան) Топить

Վառարան Печь

Նա ծիծաղը չի կարող զբու- Онъ не можетъ удержи-
պել.

Խանգարել

Մլատել

Զսպել իրան

Սպառջանել

Նա խիստ թոյլ է աշխատե- Онъ слишкомъ слабъ для
լու համար.

работы.

Ինձ մի խանգարէք աշխատե- Не мѣшайте мнѣ работать.
տել.

ՏԱՄԱՐԵԼՈՐՄԱՆ ԴԱՅ

§ 1.

Տէր

Տէրը ասաց իր գործակա- Хозяинъ сказалъ своему
տարին.

Գնացէք ճաշելու, ժամանակ Идите обѣдать, не надо те-
չպէտք է կորցնել.

Յետոյ տէրը աւելացրեց. Потомъ хозяинъ прибавилъ.

Աւելացնել

Прибавлять

Ես ուզում եմ որ այսօր ա- Я хочу чтобы вы обѣдали
ւելի շուտ ճաշէք.

Մի ժամից յետոյ ես պէտք Черезъ часъ я долженъ
է գուրս գնայ մի գործի выйти по одному дѣлу.
համար.

Ես ժամանակ չեմ կորցնի, Я не буду терять времени,
ասաց գործակատարը.

Ես շտապում եմ.

Դա շտապով չէ. Я спѣшу

Это не къ спѣху.

Շտապել

Спѣшить

§ 2.

Դերձակ

Портной

Ճոր, հագուստ

Платье, одежда

Հագնել

Одѣвать

Կանանց շոր.

Женское платье.

Պատուիրել

Заказывать

Մանենք այս դերձակի լուս. Зайдемъ къ этому портному.

Բայց նրա խանութի դուռը Но дверь его магазина еще

դեռ կողպած է.

заперта.

Նա ի՞նչ խանութ ունի. Какой магазинъ у него?

Նա առաջ պատրաստ շորե- У него былъ прежде мага-
րի խանութ ունէր.

зинъ готоваго платья.

Պատրաստ շոր

Готовое платье

Ի՞նչ տեսակ հագուստ կցան. Какой костюмъ вы сдѣлаете одолженіе мнѣ заказать?

Անդրավարտիք պատրաստէք ինձ համար և սպիտակ բաճկոն ընկերին համար. Мы хотимъ, чтобы вы сдѣлали сѣрые панталоны для меня и бѣлый жилетъ для моего товарища.

Շինել, պատրաստել

Անդրավարտիք

Բաճկոն

Ես լաւ կշինեմ

Դուք բաւական կմնաք.

Դուք լաւ կլինիք հակնուած.

Շուտ շինեցէք, խնդրեմ.

Ճլատ

Պանտալոնы

Ժիլետ

Я сдѣлаю хорошо.

Վայ բաւական.

Վայ կլինիք հակնուած.

Դժլայտ շինեցէք, խնդրեմ.

§ 3.

Գանձ (կառքով) ուղարկուել սպասարկատուած եմ, մենք առաջանակուած ենք. Уѣзжать, отправляться

Иժու, լխատ

Ճանապարհ

Երկաթ

Երկաթուղի

Գնացք

Գու (կառքով)

Прієзжатъ

Дорога

Желѣзо

Желѣзная дорога

Поѣздъ

Երբ էք գնում դէպի Մոս- Когда уѣзжаете въ Москву?
կուա.

Էգուց առաւօտ. Завтра утромъ.

Ո՞ր գնացքով կերթաք. Какимъ поѣздомъ поѣдете вы?

Ուստօտուայ 10 ժամի գր. Съ 10 часовымъ утреннимъ поѣздомъ.

Երբ դուք ճանապարհ ըն- Надо, чтобы я сопровож-

լնէք, պէտք է ես ձեզ далъ васъ, когда вы будете уѣзжать.

Տոմսակ վերցրել էք.

Դեռ ևս ոչ.

Տոմսակ

Ինձ համար առաջին կարգի

տոմսակ վերցրէք.

Կարգ

Ինձ համար առաջին կարգի

տոմսակ վերցրէք.

Կարգ

Իմ իրերս առաջին բեռնա-

կրին.

Իրեր, բեռ

Երբ դուք Մոսկուա համար էք,

նամակ գրեցէք ինձ.

Գնացքը գալիս է.

Տալ

Ուղակեցի.

§ 4.

Հետեւալ ճախադասուրիւններ մի բանի անգամ կարգացէք բայցով.

Когда уѣзжаете вы въ Москву?—Надо чтобы я сопровождалъ васъ когда вы будете уѣзжать.—Какой костюмъ вы сдѣлаете одолженіе мнѣ заказать?—Вы будете хорошо одѣты. Идите обѣдать, не надо терять времени.—Черезъ часъ я долженъ выйти по одному дѣлу.—знаете ли вы этого господина?

§ 5.

Պատուիրած նամակ.

Բաց նամակ.

Փոստի գրում.

Ուղարկել

Փոստատուն.

Ուղարկել

Փոստատուն.

Ուղարկել

Փոստատուն.

Ուղարկել

далъ васъ, когда вы будете уѣзжать.

Վզяли ли вы билетъ?

Նѣть еще.

Բилетъ.

Վозьмите для меня билетъ

перваго класса.

Կամս

Օդայի առաջին բեռնա-

կրին.

Բայցъ.

Երբ, բեռ

Սակայն համար առաջին կարգի

տոմսակ գրեցէք ինձ.

Պոѣздъ

իдетъ.

Պոѣзդъ

առաջին բեռնա-

կրին.

Սպասարկատուած առաջին բեռնա-

կրին.

Ես փոստատնից եմ գալիս. Я иду изъ почтамта.
Մտացած իմ Փրանսերէն լրա- Получили ли вы мою фран-
գիրը. цузскую газету?
Պայուսակումն է. Она въ моемъ портфель.
Պայուսակ Портфель
Դուք էլի՞ կերթաք փոստ. Вы пойдете еще разъ на
պոշտ?
Պէտք է մի բաց նամակ Надо, чтобы вы отнесли
տանէք քաղաքային փոս- открытое письмо на го-
տով ուղարկելու. родскую почту.
Ես մի պատուիրած նամակ Я посылаю еще заказное
էլ եմ ուղարկում. письмо.
Երկու նամակադրոշ պէտք Надо, чтобы вы купили 2
է գնէք այդ նամակի հա- марки для этого письма.
մար.
Ի՞նչքան պէտք է վճարեմ Сколько я долженъ буду за-
նամակադրոշների համար. платить за марки?
Ամեն մէկի համար վճարե- Вы заплатите по 7-ми ко-
ցէք եօթ կոպէկ. пѣекъ за каждую.
Ամեն մէկ, իւրաքանչիւր Каждый, ая
Գրութեալ Валиться
Կառուցանել, օթենել Строить
Նոր բան գիտէք. Знаете ли вы новость?
Ի՞նչ նորութիւն. Какую?
Պարոն Մուրադը մի տուն Господинъ Мурадъ выстро-
է շինել, որ շուտով կը или домъ, который ско-
քանդուի: рухнетъ.
Անկարելի բան է. Не можетъ бытъ!
Եթէ ինձ չէք հաւատում, Если вы мнѣ не вѣрите,
հարցը պ. Ա. ին. ուշ спросите г-на А. Это ар-
ճարտարապետ է, որ կա- хитекторъ, который мо-
րող է իմ խօսքը հաստա- жетъ подтвердить мои
տել. слова.

Ես համաձայն եմ ձեզ հետ. Я съ вами согласенъ.
Մեծ կորուս է այդ. Это громадная потеря.

ՏԱՄԱՐԴԱԳԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Փառայել մատուցանել Служишь, подавать
Ես ծառայում եմ, մենք ծա- Я служу, мы служимъ.
ռայում ենք.

Ծածկել

Самоваръ

Скатерть

Մեղանի վրայ սփոռց ծած- Накройте столъ скатертью.
կեցէք.

Պէտք չէ, որ դուք ինքնաեն Намъ не нужно, чтобы вы
մատուցանէք. подавали самоваръ

Բերէք միայն թէյաման և Вы подадите только чай-
երկու բաժակ. никъ и два стакана.

Մենք կուզենայինքն թէյ Мы хотѣли бы напиться
լիմել. чаю.

Ուզենալ Хотѣть

Թէյաման Чайникъ
Քամիչը կեղտու է, պուն- Дужка грязная, носикъ раз-
գը կոտրած. битый.

Կուրել

Разбивать

Աւելի լաւ է սուրճ շինեցէք Сдѣлайте лучше кофе и
և սրճաման բերէք. принесите кофейникъ.

Շուտով

Скорѣе

§ 2.

Անձեռց Салфетка
Ափուէ Тарелка

Դաշկ	Блюдо
Զրշիշ	Графинъ
Պատառաքաղ	Вилка
Դանակ	Ножъ
Գդալ	Ложка
Քանի՞ տեսակ կերակուր	Сколько блюдъ подавали вамъ за обѣдомъ.
Ես երկու տեսակ կերակուր	Я имѣлъ обѣдъ изъ двухъ блюдъ.
Ես աւելի կուտէի, բայց	Я ёлъ бы больше, но на-
տանից պէտք էր դուրս	до было выходить.
գնալ.	
Աւելի	Больше
Պէտք գալ	Быть надобнымъ
Հացը դանակով կտրեցէք.	Рѣжьте хлѣбъ ножемъ.
Կարել	Рѣзать
Ինչի՞ շիշով ջուր չտուիք.	Зачѣмъ не подали графина съ водой?
Աղախնին ասացէք, որ ջըր-	Скажите служанкѣ, чтобы
շիշը բերի.	принесла графинъ.
Աղախն	Служанка
Այստեղ տուէք, ես կդնեմ	Дайте сюда, я поставлю его
սեղանի վրայ.	на столъ.
Վերցրէք անձեռոցը, ափսէն	Возьмите салфетку, тарел-
և պատառաքաղը.	ку и вилку.
Ես սեղանից վեր եմ կենում.	Я встаю изъ-за стола.
Ես էլ ոչինչ չեմ ուզում.	Я не хочу больше ничего.
Դուք կամակոր էք.	Вы капризы.
Գալ	Приходить
§ 3.	
Ձէթ	Масло постное
Կաթ	Молоко
Սեխ	Дыня

Զու	Яйцо
Եղբայրս պէտք է գայ.	Мой братъ долженъ прийти.
Անա և ես, ես եկայ.	Вотъ я, я пришелъ.
Մենք միասին կնախաճա-	Мы будемъ завтракать вмѣ-
շենք.	стѣ.
Միասին.	Вмѣстѣ.
Ես մի բաժակ տաք կաթ	Я хотѣлъ бы стаканъ го-
կուզէիսպիտակ հացի հետ.	рячаго молока съ бѣлымъ
	хлѣбомъ.
Մի քիչ ձեթ արէք պղանի	Положите немного масла
մէջ.	въ салатъ.
Աղցան	Салатъ
Եւ կերէք ձուերով, որոնք	И кушайте его съ яйцами,
ձեր առաջն են.	которыя передъ вами.
Զուեր	Яйца
Ուաշ	Передъ
Այժմ մոր է ձեր դանակը.	Теперь гдѣ вашъ ножъ?
Ինձ տուէք այն.	Передайте мнѣ его!
Ես մի կտոր սեխ կկտրեմ.	Я отрѣжу ломтикъ дыни.
Զմերուկ, մեղրապոպ	Арбузъ
Տալ, յանձնել	Передать
Բայց սեղանի վրայ պղպեղ	Но нѣтъ перцу на столѣ.
չկայ.	
Պղպեղ	Перецъ
Առանց համեմելու պղպեղով.	Не приправляя перцемъ.

§ 4.

Ճեմեւեալ նախադասուրիւնները մի բանի անգամ կարդացէի բարձր ձայնով.

Дай мнѣ что-нибудь полегче.—Погасите лампу въ столовой.—Я хотѣлъ бы стаканъ молока съ бѣлымъ хлѣбомъ.—Положите немного масла въ салатъ.—Зачѣмъ не подали графинъ съ водой?—Дайте сюда, я поставлю его на столъ.—Накройте столъ скатертью.

Արդար առաջանակած է. **Սատան** Сердце
Գուլսի ցաւում է. У меня болит голова.

§ 2.

Դաշտ**Հօտ, երամ****Պահպանы****Поле****Стадо, табунъ****Сторожить**

Ժամանակ ունիք մի փոքր Есть ли у васъ время по-
գրօննելու гулять немногого?

Ուր պիտի գնանք. Куда мы пойдемъ?

Կուզենայի գետի ուղղութեամբ անցնել. Я хотѣлъ бы пройтись
вдоль рѣки.

Ուղղութեամբ Вдоль
Գետ Рѣка

Ինչու սև բան եմ տեսնում Я вижу что-то черное тамъ,
դաշտում.

Փոշի է. Это пыль.

Փոշի Пыль

Ոչ, հաւանօքն ոչխարների Нѣтъ, это вѣроятно стадо
հօտ է կամ ձիերի երամ. овецъ или табунъ лошадей.

Հաւանօքն Вѣроятно.

Ոչխար Овца.

Ես լաւ չեմ կարող հեռուն Я не могу видѣть хорошо
տեսնել.

Հեռու Такъ далеко.

Դալекո Далеко

Մօտենանք այդ տեղին. Пойдемъ ближе къ этому
мѣсту.

Մօտ, մօտիկ Близъ, близко.

Տեղ Мѣсто

Այդ ոչխարներ են, որոնց Это овцы, которыхъ пас-
հօվիւր պահպանում է. тухъ стережетъ.

Հովիւր Пастухъ

Մենակ է նա. Онъ одинъ?

Աչ, շնկը կան հետը. Нѣтъ, есть собаки при
немъ.

Այս մի հատիկ գետն է այս- Это единственная рѣка
տեղ. здѣсь.

§ 3.

Գայլ**Յարձակաւել****Սպանել**

Տեսնում էք դուք. Видите ли вы?

Գայլը յարձակուեց այս ոչ- Волкъ напалъ на это ста-
խарнѣрѣ. հօտի վրայ.

Ուշագրութեամբ նայեցէք. Смотрите со вниманиемъ.

Խոզ**Պատապանы****Զաշշատել****Ուրիշ կերպ****Թողեն, գցել****Իմ****Քո****Նրա****Դէմ, հակառակ**

Ճները գուրս կանեն նրան. Собаки прогонять его.

Ենք չենք գնայ այնտեղ. Мы не пойдемъ туда.

Աւելի լաւ է դնանք գետա- Пойдемъ лучше вдоль бе-
(ափով). կի ափի երկարութեամբ

Ափ

Բագեր եմ տեսնում, որոնք Я вижу утокъ, которые
լողում են ջրում.

Բադ**Լողաւ, լողանալ****Բերեգъ**

Եմակ եմ տեսնում, որոնք Я вижу утокъ, которые
плаваютъ на водѣ.

Սագ**Ուտա****Ուտա**

Լողանալ գիտէք. Умѣете ли вы плавать?

Այն, պարն, ես լողում եմ. Да, сударь, я плаваю.

Այստեղ արգելեցին լողանալ. Здесь запретили купаться.
Այս գիրքն արգելուած է. Эта книга запрещена.
Ասում են, որ մէկին սպա- Говорятъ, что убили кого-
նել են. то.
Զեզ լսաբել են. Васъ обманули.

*Լսաբել***§ 4.**

Հետեւալ նախադասութիւնները մի բանի անգամ կարդացէք քարե ձայնով.

Надо чтобы пастухъ пасъ овецъ.—Я вижу утокъ, которые плаваютъ на водѣ.—Нѣтъ, это вѣроятно стадо овецъ или табунъ лошадей.—Пойдемъ ближе къ этому мѣсту.—Если у меня будутъ денъги и если я останусь надолго въ Тифлисѣ, я куплю домъ.—Вчера вы хотѣли пить шоколадъ.

§ 5.*Թոյլ ամ**Պօզոլյատ**Խոսանալ**Օխնածած**Ճեռանալ**Ոկնածած**Համբերութիւն**Տերպենի**Ծոյլ**Լենивый, ая**Զանասէր**Прилежный, ая**Թոյլ տուէք ինձ մի փոքր**Պօզոլյատ մի պօզոլյատ.**Позвольте мнѣ побѣгать**Փազել**Եղացած**Ես չեմ թոյլ տայ ձեզ սե-**Я не позволю вамъ поки-**նեակից հեռանալ.**նуть комнату.**Դուք այսօր ծուլացէք էք.**Вы лѣнивы сегодня.**Պէտք է ջանասէր լինել**Надо быть прилежнымъ**Տեղներդ նստեցէք.**Садитесь на мѣсто!**Տեղ**Мѣсто**Ես ուզում եմ, որ դուք ձեր**Я хочу, чтобы вы выучили**դասերը լաւ սովորէք.**хорошо ваши уроки.*

Ես վաղուայ բոլոր դասերս Я приготовилъ всѣ уроки
սովորեցի. на завтра.

Դասաւանդաւթիւն առաջանալ Урокъ

Տուէք ինձ ձեր գիրքը. Ես Дайте мнѣ вашу книгу, я

ձեզ հարցնեմ. васъ спрошу.

Համբերութիւն ունեցէք, մի Имѣйте терпѣніе, остань-

կս ժամ էլ մնացէք. тесь еще на полчаса!

Բայց ես յոզնեցի. Но я усталъ!

Կէս ժամից յետ ես խոստա- Черезъ полчаса я обѣщаю

նում եմ ձեզ հետ դուրս выйти съ вами.

գնալ.

Ձեր տեղը բոնուած է. Ваше мѣсто занято.

Ես այժմ շատ զբաղուած եմ. Я очень занятъ теперь.

Այսպիսի Такой, ая.

ՏԱՄՆԵՐԵՐՈՐԴ ԴԱՍ**§ 1.**

Տուր ինձ այդ տետրը. Дай мнѣ эту тетрадь.

Հանգիստ կացէք. Будьте спокойны.

Աշխատանք, դժուարութիւն. Трудъ, затрудненіе.

Նեղութիւն կրէք ձեր դասը Потрудитесь переписать

մաքուր արտագրել. вашъ урокъ на бѣло.

Մաքուր Чистый, ая

Մաքուր на чисто

Դուք ինձ դժուարութեան Вы меня затрудняете.

մէջ էք դնում.

Բարի եղէք, այս ձեր եղքօ- Сдѣлайте одолженіе, отдаи-

րը տուէք. те это вашему брату.

Ուսեալ, ունեցիր և այլն Имѣть, имѣй и т. д.

լինել, եղիր և այլն Быть, будь и т. д.

Գոհ եղէք, երբ ձեզ տալիս Будьте довольны, когда вамъ

են. даютъ!

Ես նեղութիւն կրեցի այս Я потрудился купить для
բանն առաջ ձեզ համար և васъ эту вещь, и вы не
դուք մի շնորհակալու- говорите мнѣ спасибо.
թիւն չէք անում.

Իր, բան Вещь
Որովհետեւ ես գոհ շեմ դրան Потому что я не доволенъ
նից. ею.

Անբաւական, դժոհն Недовольный
Դրա համար չպէտք է լաց Не надо плакать изъ за
լինել (գանգտուել).

Լաց լինել

Планать

Խելօք լինենք. Будемъ умны!
Խելօք Умный

§ 2.

Յանկուրիւն ունենալ

Имъть желаніе

Օրենի

искать

Խանութ Лавка
Սովածանալ Проголодаться
Ծարաւել Имѣть жажду
Քաղաքավարի Вѣжливый, ая
Անքաղաքավարի Невѣжливый
Գնացէք խանութից հաց ա- Идите за хлѣбомъ въ лав-
кѣք.

Ես ուզում եմ ուտել և խմել. Я хочу ѿсть и пить.

Մենք իսկոյն թէյ կխմենք Мы будемъ пить чай съ
հացով.

Ես դուքս գնալ չեմ ուզում. Мнѣ не хочется выходить.
Ինչի՞ չէք ուզում դուքս գնալ. Почему вы не хотите вы-
ходить.

Որովհետեւ դուքսը խոնաւ է. Потому что сырь на дворѣ.

Դուքսը

На дворѣ, внѣ

Ցուրտ

Холодно.

Խոնաւ

Сырой

Այդ անքաղաքավարութիւն Это невѣжливо съ вашей
է ձեր կողմից.

Сторона, часть

Երբ խնդրում են, պէտք է Когда просятъ, надо, чтобы
անկանջ դնէք. вы слушали.

Ականց դնել, հնազանդուել

Слушаться

Ստածեցէք մի փոքր, որ Подумайте немножко отомъ,
ձեզ խնդրողը ձեր հօրեղ- что это вашъ дядя про-
բայրն է (կամ մօրեղ- сить васъ.
բայրը).

Ներեցէք, հօրեղբայր, ես Извините, дядя, я сейчасъ
իսկոյն գուրու կգնամ. выхожу.

Ինձ ապասում են. Меня ждутъ.

Դրամատուն Банкъ

Փոխել, մանրել (դրամ)

Мѣнять

Ես կուզենայի մի բոպէ Я хотѣлъ бы зайти въ
գրամատուն մանել. банкъ на минуту.

Երեք որեէ գործ ունէք դրա- У васъ вѣроятно есть ка-
մատանը. коенибудь дѣло въ бан-
կѣ.

Աւգում եմ մի քանի ոսկի- Мнѣ нужно размѣнять нѣ-
ներ փոխել մանր դրամ- сколько золотыхъ на мел-
ների հետ. кія деньги.

Մի քանի

Нѣсколько

Ոսկէ դրամ

Золотая монета

Ոսկին շատ ծանր է. Золото очень тяжело.
Դրամանում դուռար է ման Трудно носить его въ кар-
մանել.

Դժուար, ծանր

Трудный, тягостный.

Եերս մտէք, ես ձեզ փողո- Заходите, я обожду васъ на
ցում կսպասեմ.

Ներեցէք, ես ձեզ երկար Извините, я заставилъ васъ
ապասել տուի.

долго ждать.

Խնդրեմ մի սուբլի մանրէք. Размѣняйте мнѣ одинъ рубль пожалуйста.

Այս գիրքը պատճեն ինձ ինձ ամար արտասահմանից. Выпишите мнѣ эту книгу изъ-за границы.

Դրամարկղի լուսամուտի մօտ Было много народа у окна мѣдь рѣզмоптѣն կար. кассы.

Դրամարկղի մօտի լուսամուտ. Окно у кассы.

Հոյս, մարդիկ Свѣтъ, люди.

Դրամարկղի Касса

Օտարութի, странный. *Օտարեկրացի,* иностранный

Այս օտարեկրացի կինը Эта иностранка пріѣхала.
եկաւ.

§ 4.

Հետեւեալ ճախադասուրիւսները մի՞ բանի անգամ կարցացէմ բարձր ձայնով.

У васъ вѣроятно есть какое-нибудь дѣло въ банкѣ.—Мнѣ нужно размѣнять нѣсколько золотыхъ на мелкія деньги.—Почему вы не хотите выходить?—Потому что сырь на дворѣ.—Будьте довольны когда вамъ даютъ.—Не надо плакать изъ-за этого. Это иностранецъ.—Я иностранецъ.—Выпишите мнѣ эту книгу изъ Парижа.

§ 5.

Ժամագործ Часовыхъ дѣлъ мастеръ

Կառապան Кучеръ

Ծառայ Слуга

Լծել

Կառը Экипажъ

Զանգահարել

Զանգութիւն

Զանգեցէք, խնդրեմ, որ ծառ. Позвоните, пожалуйста, чтобы пришелъ слуга.

Առաջէք կառապանին որ ձի. Скажите кучеру запречь еրը լծէ.

Ես պիտի գնամ զբունելու. Я поѣду кататься.

Կառապան, կառը կանգնեց. Кучеръ! остановите экипажъ передъ домомъ часовъ дѣлъ мастера.

Останавливать

Առաջ

Передъ

Ժամացոյս կանգնել. Часы у меня остановились,

Ծոցի ժամացոյս Карманные часы

Պէտք է նրան բանացնէք. Вы должны завести ихъ.

Ժամացոյս բանացնել Заводить часы

Աւղեցէք ձեր ժամացոյսի Поставьте ихъ по вашимъ часамъ.

Ժամացոյս ուղղել

Поставить часы

Յետոյ

По, послѣ

Ես այս սխալը նկատեցի Я замѣтилъ эту ошибку по
այն նամակից յետոյ, "որ" письму, которое я только-
հենց այժմ ստուգեցի.

Հենց այժմ ստացայ. Я только что получилъ.

Այս վաւերագրից ես տես- Согласно этому документу
նում եմ, որ դուք անմեղ յար է յաղ. Я вижу, что вы невинны.
էք.

Այդ անարդար բան էր. Это было несправедливо.

Գոյութիւն ունենալ նշանա- Существовать, значитъ бо-
կում է կոռել.

Ապրել նշանակում է յաղ. Жить, значитъ побѣждать.
թել.

ՏԱՄԱՐԻԹԵՐՈՐԴ ԴԱՅ

§ 1.

Միթէ նա փող չունի. Развѣ онъ не имѣетъ дѣнегъ?

Միթէ ես գիտեմ. Развѣ я знаю?

Միթէ դուք չվերջացրիք Развѣ вы не кончили еще дѣр щарашмունքը.

Դուք տեսնում եք, որ ես Вы видите, что я не пересѣм դաշտում գրելուց.

стую писать.

Պատարել

Переставать

Այս ի՞նչ է նշանակում. Что это значитъ?

Նշանակում է, որ ես գործո Это значитъ, что я не кончилъ свое дѣло.

Դուք ե՞րբ կտաք ի՞նձ մօս. Когда вы придёте ко мнѣ?

Գալ

Приходить

Այդ ես չեմ կարող անել Не могу вамъ этого сказать.

Միթէ ես կարող եմ ձեզ Развѣ я могу васъ выслать сего дня?

Միթէ դուք ժամանակ չու- Развѣ вы не имѣете време-

նիք.

Բժիշկ

Врачъ

Դեղատուն

Аптека

Բժեկել

Лечить

Առողացնել

Вылечить

Ես մոռացայ այսօր գեղ ըն- Я забылъ сегодня принять лекарство.

Դեղ

Лекарство

Պէտք է դրա համար տուն Для этого вы должны се-

Վերադառնաքայսօր. годня вернутся домой.
Ի՞նչ հիւանդութիւնից է Отъ какой болѣзни лечить
բժշկում ձեզ բժիշկը.

Բолѣзнь

Նա բժշկում է իմ տեսդը Онъ лечитъ меня отъ ли-
չէ առողջացրել.

Лихорадка

Ես ուրիշ բժիշկ հրաւիրեցի. Я пригласилъ другого док-
тора.

Նա ինձ ուրիշ դեղատում Онъ мнѣ прописалъ другой
դրեց.

Рецептъ

Զեք ուզում ինձ հետ գեղա- Не хотите ли зайти со мной
տուն մտնել.

въ аптеку?

Խնդրեմ այս գեղը պատ- Прошу васъ приготовить
րաստէք.

это лекарство.

Իսկապէս ի՞նչ հիւանդու- Какая болѣзнь у васъ въ
թիւն ունիք.

въ самомъ дѣлѣ.

Ստամոքսի ցաւեր ունիմ. У меня боли въ желудкѣ.

Ստամոքս

Ամրութիւն (ստամոքսի), Запоръ (желудка).

կապ.

У меня запоръ.

Սա փորկապութեան գեղն է. Это средство отъ запора.

§ 3.

Երբէք վաղ չպէտք է գալ Не надо никогда приходить
այսեղ.

сюда рано.

Մենք սիրում ենք առաւ- Мы любимъ спать утромъ.
տը քնել.

Никогда.

Երբէք եղուց կլինէք. Будете ли вы дома завтра?

Եւ այնտեղ կլինեմ կէսօրին Я буду тамъ пополудни.

Այնտեղ Тамъ.

Կէսօր, օրուայ 12-ժամ. Полдень.

Մուկուշ կդնաք ձեր քարե- Поѣдете вы въ Москву со

կամերի հետ. своими друзьями?

Նրանք երեկ ինձ ասին, որ Они мнѣ сказали вчера, что

առանց իրանց ծնողների они не ъздятъ, никуда

ոչ մի տեղ չեն գնայ. безъ своихъ родителей.

Մեր Нашъ.

Ձեր Вашъ.

Նրանց Ихъ.

Ծնողներ Родители.

Վյժմ ուր ին նրանց ծնող- Гдѣ теперь ихъ родители?

ները.

Նրանք գիւղումն են Они въ деревнѣ.

Գիւղ Деревня.

Ես իմ հովանոցը ուր-որ Я оставилъ свой зонтикъ

թողի. гдѣ-то.

Ուր-որ Гдѣ-то.

Դուք լոգնել էք արդեն. Вы уже устали?

Մաստիկ ուզում եմ նրան. Мнѣ очень хотѣлось бы

сѣсть.

Նստիր Садись.

Գլխարկդ գիր. Положи свою шляпу.

Ես ձեւ ուր-որ տեսել եմ. Я васъ видѣлъ гдѣ-то.

§ 4

Հեռեւալ նախադասուրիւններ մի բանի անգամ կարդացէք բարձր

ճապճափ.

Я оставилъ свой зонтикъ гдѣ-то.—Будете ли вы дома завтра?—Для этого вы должны вернуться домой.—Отъ какой болѣзни лечить васъ врачи?—Развѣ вы не кончили еще вашей работы?—Это значитъ, что я не кончилъ свое жѣло.—Я васъ видѣлъ гдѣ-то.

Թունել

Прыгать

Շունը թուաւ. Ջրի մէջ.

Собака пригнула въ воду.

Նա ի՞նչ տեսաւ. Ջրում.

Что увидѣла она въ водѣ?

Ի՞նչ կայ.

Что такое?

Տեսնել

Видѣть

Կերպարանք, պատկեր.

Образъ, изображеніе.

Սպասենք, ուզում եմ տես-

Подождемъ, я хочу видѣть,

նել, թէ նա ի՞նչ կանէ.

что она сдѣлаетъ?

Սկսել

Начинать

Ճաշել

Лаять

Զուրը սառն էր արդեօք.

Была ли вода холодна?

Սառը.

Холодный

Զուրը սառն էր, որովհետեւ

Вода была холодна, потому

աշուն էր.

что это было осенью.

Յաճախ էք զրօննում ձմելը.

Гуляете ли вы часто зимой?

Յաճախի

Часто

Ձմել

Зима

Ամառ

Лѣто

Գարուն

Весна

Մենք սիրում ենք զրօննել

Мы любимъ гулять лѣтомъ

ամառը և գարնան.

и весной.

Առանց ձեզ, ձեր քացական.

Въ вашемъ отсутствіи.

յութեան:

отсутствіе.

Ոյսպատկերը, ստացանք ձեր

Эту картину, получили въ

բացակայ եղած ժամանակ.

вашемъ отсутствіи.

Ուր էք ժամանակ անցկաց-

Гдѣ проводите вы время лѣ-

նում ամառը.

томъ?

Ես անց եմ կացնում քաղա-

Я провожу время въ городѣ.

քում.

ՏԱՄՆԵՒԻՆՆԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Գիրք չունեցող տղան չի կա- Мальчикъ, неимѣющій кни-
րող իր դասը սովորել. ги, не можетъ выучить
своего урока

Ունենալ, ունեցող

Имѣть, имѣющій

Գիտենալ, գիտեցող

Знать, знающій

Ետա աշխափելով կարելի է Можно жить хорошо, ра-
լաւ ապրել. ботая много.

Այս բանը չի կարելի գնել, Нельзя купить этой вещи,
առանց վճարելու. не уплативъ.

Ես վայր ընկայ, սանդուխ. Я упалъ, спускаясь съ лѣст-
տից իջնելիս. ницы.

Վայր իջնել

Спускаться

Սանդուխտ.

Лѣстница.

Կարելի է ինձ հետ խօսել, Можно говорить со мной,
առանց սանդուխտը բարձ- не поднимаясь по лѣст-
րանալու. ницѣ.

Բարձրանալ

Всходить, подниматься

Ինչքան շատ ուտես, այն- Чѣмъ больше ъшь, тѣмъ
քանի աւելի կուզեն. больше хочется.

§ 2.

Լուացարար.

Прачка

Սպիտակեղն, լուացը

Бѣлье

Շապիկ.

Рубашка

Եթէ կեղտու շոր շատ եմ Если у меня бываетъ много
ունենում, հարկաւոր է грязнаго бѣлья, надо ве-
լուացարարին պատուիրել лѣть прийти прачкѣ.
որ գայ.

Հարկաւոր է, հուրկաւոր կիբեկ. Надо, надо будетъ
Լուացարարն եկաւ. Прачка пришла.
Պէտք է որ չմոռանաք իմ Не должны забыть сдѣ-
սպիտակեղնի վրայ նշան- лать замѣтку на моемъ
ներ գնել.

Նշան, ցուցակ Замѣтка, списокъ
Ի՞նչքան ցերեկուայ շապիկ Сколько верхнихъ рубашекъ
տուիք լուանալու. дали вы мыть?

Լուանալ Мыть
Ցերեկուայ Дневной
Գիշեր Ночь

Առաջ պէտք է կարկատել. Ихъ надо починить прежде.
Հրամայեցէք որ կարկանեն. Велите ихъ починить.
Լուացք վաղը չէ միւսօքը Принесите бѣлье послѣ за-
բերէք.

Կարկանել, կարկանել Починить
Եւս բերել Принести обратно
Շապիկներս յետ բերին. Мнеъ принесли обратно мои
рубахи.

§ 3.

Երբ եկաք.

Когда вы пріѣхали?

Ես երեկ եկայ.

Я вчера пріѣхалъ.

Երեկ.

Вчера.

Եւ երբ էք գնալու.

И когда уѣзжаете?

Վաղն եմ գնում.

Я еду завтра.

Ամենաին մի գաք, երբ մեզ Вы никогда не приходите,

մօտ բարեկամներ են լի-

нում ձաշի.

когда у насъ обѣдаются друзья.

Դարձեալ շուտավ կտեսնենք Скоро ли мы васъ опять
ձեզ.

увидимъ?

Շուտով.

Скоро.

Պարձեալ ենանել Опять увидѣть

Ձմեսութիւն

До свиданія

Հա, դուք գիտեք, որ ուշ Դա, вы знаете, что я рѣдко
ուշ է պատահում, որ ես ѣзжу въ городъ, не за-
քաղաքամ և ձեզ չայ- ходя васъ навѣстить.
ցելեմ.

Ուշ-ուշ

Рѣдко

Քաղաք

Городъ

Այդ նամակը փուտ ուղար- Пошлите это письмо на
կեցեք. почту.

Փոստ

Почта.

Ես արդէն վաղուց ուղարկել Я послалъ его уже давно.
եմ.

Արդէն վաղուց.

Уже давно.

Դուք իմ թէյի մէջ խիստ Вы кладете слишкомъ мно-
շատ շաքար եք գցում. го сахару въ мой чай.

Ամենկին աչ.

Совсѣмъ нѣть.

Միայն երկու կտոր եմ գը- Я кладу только два куска.
ցում.

Մի կտորը խիստ քիչ կինի. Однаго было бы слишкомъ
мало.

Տուն որ գնացի, փողոցում Կогда я шелъ домой, я
բարեկամներից մէկին встрѣтиль на улицѣ од-
պատահեցի. наго изъ моихъ друзей.

§ 4.

Հետեւեալ ճախադասուրիւնները մի բանի անգամ կարգացէք բարձ-
ռայնով.

Вы никогда не приходите, когда у насъ обѣдаются
друзья.—Да, вы знаете, что я рѣдко ѣзжу въ городъ,
не заходя васъ навѣстить.—Надо чтобы вы не забыли
сдѣлать замѣтку на моемъ бѣльѣ.—Можно жить хоро-
шо, работая много.—Я встрѣтиль однаго изъ моихъ
друзей.

§ 5.

Ուշջ այստեղ նստարան Прежде здѣсь была ска-
կար,

Ուշջ

Նստարան

Վերցրին այն

Վեցնել

Прежде

Скамейка

Ее сняли

Принять, унести

Զեր հայրը տանն է.

Дома ли вашъ отецъ?
Ոչ, բայց նա կվերադառնայ Նѣтъ, но онъ возвратится
այսօր ճշշից յետոյ. сего дня послѣ полудня.

Վեցադառնալ

Возвращаться

Եթէ այս մարդն ասում է,
որ ճշմարիտ է այդ, մենք
պէտք է հաւատանք.

Մարդ

Երկաթուղին պէտք է այս
այգու միջով անցնի.

Անցնել . . . միջով

Քիչ փող կարժենայ այդ.

Խոնաւ և սառը եղանակ.

Խոնաւ

Պէտք է վերարկուն վերցնէք. Вы должны взять пальто.
Վերարկու

Չմոռանաք հովանոց էլ վերց-
նել.

Էլ,

Անձրւ կայ

Շատ պարզ է

Նրանցից . . . որոնցից . . .

Ես եօթը հատոր ստացայ,
որոնցից երեքը կազմած
էին.

Тоже.

Дождъ будетъ

Очень ясно

Изъ нихъ... изъ кото-
рыхъ...Я получилъ семь томовъ,
ихъ которыхъ три были
въ переплетѣ.

ՔԱՆԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Իր գիրքը ընկերոջը տուող Ученикъ, давшій свою книгу
шշակերտը՝ մասց առանց гу своему товарищу,
գրքի.

Ուսումնարանից դուրս եկող Ученикъ, вышедши изъ
шшակերտը՝ մаштիտ գտա-
փողոցում.

Մի խեղճ մարդ, որ մտաւ Бѣдный человѣкъ, вошед-
մեր բակը, ոզորմութիւն ший въ нашъ дворъ, по-
խորѣ.

Բակ

Ողորմութիւն

Ենր մանել

Արջորս Охота на мѣдвѣдя.
Քաղաքավարութիւն Вѣжливость

Սա մի քաղաքավարի անձ է. Это вѣжливая особа.

Նա միշտ քաղաքավարի է. Онъ всегда учтивъ

Այդ ձեր օգուտն է, ասում Это въ вашу пользу, я вамъ
եմ ձեզ.

§ 2.

Մի անգամ, չգիտեմ որ երկ- Когда-то, не знаю въ какой
րում, մի ջահել մարդ այն- странѣ, одинъ молодой че-
պէս մեծ քաջութիւն ու- ловѣкъ имѣлъ столько му-
նեցաւ, որ թագաւորին- жества, что былъ пред-
ներկայացուեց.

Մի անգամ, երբեմն Когда-то, нѣкогда.

Իմանալ

Երկիր

Քաջութիւն

Знать

Страна

Мужество

Եւեկայացնել

Прѣставитъ

Թագաւոր, թագուհի Король, королева
Ես գեռ ինչ եմ արել. Что сдѣлалъ я еще?
Դուք նամակը փակեցիք, Вы сложили письмо, вмѣ-
փոխանակ սեղանի վրայ сто того, чтобы положить
դնելու. его на столъ.

Ռալել

Складывать, согнуть

Տեղ. փոխարէն. Мѣсто; вмѣсто.

Իսկ այդպէս չեն անում. А такъ не дѣлается.

Այս նուագարանն ունի է. Чья эта музыка?

Նուագարան. Музыка.

Այս արուեստագէտն ով է. Кто этотъ артистъ?

Կոսել, ես նստում եմ

Сидѣть, я сижу.

Այսուհետեւ մենք բարեկամ Впредь мы будемъ дру-
կլինինք. зьями.

Ապագայ, առաջիկայում. Будущее, впредь.

Այդ կախուածէ ժամանակ- Это зависитъ отъ времени.
ից.

Կախումն ունենալ

Зависеть

Նա զուարձալի է — Онъ за-
բավանակ. — Онъ за-
бавный.

Գետահամել

Почитать, цѣнить

§ 3.

Եղայրս Պետերբուրգ գնաց, Мой братъ уѣхалъ въ Пе-
լսկ ես, ես տանը կմնամ. тербургъ, а я, я остаюсь
дома.

Երկու օր բաւական է էջ- Двухъ дней достаточно для
միաժինը տեսնելու հա- того, чтобы осмотрѣть
մար. Эчмiadзинъ.

Բաւական լինել

Быть достаточнымъ

Այցելել, անոնել

Գոնէ հինգ օր է պէտք, որ
Պարիզի ամենահետաքրք-
ըսկան բաները տեսնէք.

Յիմար
Նա յիմար է

Այս ինչ է
Այս

Այս մի թանկադին յիշողու-
թիւն է.

Թանկադին

Յիշողութիւն, յիշատակի ըն-

ծայ.

Սովորութիւն ունին տաել,
որ լուսնի տակ նոր ոչինչ

չկայ.

Սովորոյթ

Նոր

Լուսնին

Հեծանիւով ման էք գալիս.

Զիով ման էք գալիս.

(ձի նստել գիտէք).

Զի, ձիեր

Փախուս ալ, փախչել

Նա փախուստ է տալիս ինձ.

նից.

Նա յարգում է իր հօրը.

Ճեմելի ճախալառիւներ մի բանի անգամ կարգացէք բայնով.

Надо по крайней мѣрѣ 5

дней для того, чтобы видѣть

самое интересное въ Парижѣ.

Поспѣтить, осмотрѣть

Надо по крайней мѣрѣ 5
дней для того, чтобы видѣть самое интересное
въ Парижѣ.

Глупецъ.

Онъ дуракъ.

Что это такое?

Это

Это драгоцѣнное воспоми-
наніе.

Драгоцѣнный, ая.

Воспоминаніе, подарокъ на
память.

Имѣютъ обыкновеніе гово-
рить, что ничто не ново
подъ луною.

Обычай

Новый, ая.

Луна.

Вѣздите-ли вы на велоси-
педѣ?

Вѣздите-ли вы верхомъ?

Лошадь, лошади.

Избѣгать

Она избѣгаетъ меня.

նից.

Онъ почитаетъ своего отца.

Ճաւասար ճախալառիւներ մի բանի անգամ կարգացէք բայնով.

Надо по крайней мѣрѣ 5
дней для того, чтобы видѣть

самое интересное въ Парижѣ.

споминаніе.—Вы сложили письмо, вмѣсто того чтобы положить его на столъ.—Впредь мы будемъ друзьями.—Бѣдный человѣкъ, вошедший въ нашъ дворъ, по-просилъ милостыню.—Это вѣжливая особа.

§ 5.

Այս երգը գիտէք. Знаете-ли вы эту пѣсню?
Նա ինձ զբաղեցնում էր, երբ
ես փոքր էի.
Երգ

Զբաղեցնել Забавлять
Երբ Когда
Նախապատօրիւն ալ Предпочитать

Ես նախապատիւ եմ համա- Я предпою купаться въ
րում ծովում լողանալ. море.
Ծովալին լողարան. Морскія купанья.

Ծով
Ես նրանց առաջարկեցի գոր. Я предложилъ имъ сѣсть
ծի նստել. за работу.

Առաջարկել Предлагать
Գործ, աշխատանք Работа
Ես ուզում եմ այս փողպատն Я желаю купить этотъ гал-
տոնել. стукъ.

Դուք թանգ էք ծախում, ես Вы продаете дорого, я
տւելի լաւ եմ համարում
այսպիսի փողպատ գնել
ձեր հարեանից. предпочитаю купить та-
кой галстукъ у вашего
сосѣда.

Փողպատ
Այդ ձեզ համար միենոյն է. Это вамъ все равно.
Հաւասար, նոյն Равный.

Կարելի է, որ ես սխալում Возможно, что я ошибаюсь.
եմ.

Կարելի, հնարաւոր Возможный

Սխալուել
Եթէ որ դուք կարենայիք Եсли бы вы могли возвра-
վերադանելինձ որեցիք տить мнъ что нибудь.
բան.

Կարողանալ

Դէմք է որ ես կարողանամ. Нужно, чтобы я могъ.
և կը կարողանամ այդ անել. Я смогу это сдѣлать.

Մօշ**ՔԱՆԵՒՄԵԿԵՐՈՐԴ ԴԱՍ****§ 1.**

Զեռնափայտը վերցնելով Взявъ свою трость, докторъ
բժիշկը տանից դուրս գը. вышелъ изъ дома.
նաց.

Բժշկի ընդունարանը մտնել. Вошедши въ кабинетъ док-
тора, больной сказалъ,
իր գլուխը ցաւում է. что у него болитъ го-
лова.

Ելի մի հատոր առնեք ինձ, Дайте мнъ еще одинъ томъ,
որ հաւաքածուս լրացնեմ. чтобы пополнить коллек-
цию.

Հատոր, գիրք.**Տոմъ, книга.****Լրացնել****Пополнить**

Անցէք դրամարկի մօտ. Проходите въ кассу.
Ինչպէս կհրամայէք. По вашимъ приказаниемъ.

Հոտ, համեմատ**По****Հրաման, կարգ****Приказъ, порядокъ.**

Այս նամակը կուղարկուի Это письмо будетъ послано
փոստով.

Ամեն կարելի միջոցը գործ Сдѣлайте все возможное,
գրէք, որ այսօր ուղար- чтобы послать сегодня.
կուի.

Լեզու
լաւ, շատ Языкъ
Նա այլ ևս այսուհեղ չէ. Хорошо, очень
Նա դուրսն է. Ея не былое здѣсь.
Գլխի պտոյս — головокру- **Ես գլխի պտոյս ունիմ — у**
женіе. меня головокруженіе.

§ 3.

Ես իսկոյն պարոն Գէորգին Я видѣлъ сейчасъ госпо-
տեսայ. дина Жоржа.

Իսկոյն Сейчасъ
Եւ ի՞նչպէս է նրա ազգա - И какъ его фамилія?
նունը.

Ի՞նչպէս Какъ?
Դա ձեռնածու պ. Գնունին Это клоунъ, г-нъ Гнуни.
է.

Ձեռնածու Клоунъ.
Դուք բարկացած էք. Сердиты ли вы?
Այն, պարոն, և ես չեմ զի- Да, господинъ, и я не ус-
ջանի. туплю.

Զիջանել **Ստупать**
Ես դժոն եմ. Я недоволенъ.
Նա դժոն է. Она не довольна.
Դժոն, անբաւական. Недовольный, ая.
Կարող էք մի թաշկինակ Можете ли вы мнѣ поза-
փոխ տալ ինձ. имствовать платокъ?

Թաշկինակ Платокъ
Փոխ տալ, պարտք տալ **Позаимствовать**
Ի՞նչ պիտի անէք այն. Что будете вы дѣлать съ
этимъ?

§ 4.

Հետեւեալ նախադասուրիւնները մի քանի անգամ կարդացէիք բայցով.

Что будете вы дѣлать съ этимъ? Знаете-ли вы эту

пѣсню? Она меня забавляла, когда я былъ малъ.—
Это письмо будетъ послано по почтѣ.—Онъ пришелъ
спросить насъ, кто мы.—По какому праву входите вы
въ мою комнату?—Скажите мнѣ вашу фамилію.

§ 5.

Ամենին ոչ Вовсе неѣтъ.
Մենք ուր ենք Гдѣ мы?

Բանել, վրայ պրեմել Схватывать
Նա վրայ պրծաւ ձեռքին. Онъ схватилъ меня за руку.
Ժամանակին Вовремя

Իմ կղզու վրայ եղածս ժամանակ. Во время моего пребыванія
 на островѣ.

Լինել, գտնուել Пребываніе
Կղզի Островъ

Սա մի պատուական լամպ. Это превосходная лампа.
պար է.

Այս գեղեցիկ գիրք է. Это прекрасная книга.
Գեղեցիկ Прекрасный, ая

Ի՞նչքան վճարեցիք այս գրը. Сколько вы заплатили за
քին. эту книгу?

Ես վճարեցի սրան գրեթէ Я заплатилъ за нее почти
երկու ուռելի. два рубля.

Գրեթէ, համարեալ Почти
Օ՛, թանգ չէ, բոլորպին է. О! это не дорого, это сов-
ժան է. сѣмъ дешево.

Թանգ. Дорогой, ая
Ամենին, բոլորպին Совсѣмъ

Լաւ Хорошій, ая
Շուկայ, գին Рынокъ, цѣна

Տեսէք, ինչ գեղեցիկ է այն Посмотрите, какъ красива
օրիորդը, որ անց է կե- барышня, которая про-
նում. ходитъ.

Գեղեցիկ Красивый, ая

Օրիորդ
 Այդպէս չէ
 Այն, ճշմարիտ է.
Թուալ, երկալ
 Барышня
 Не такъ-ли?
 Да, это правда.
 Кажется, появляться
 Кажется, что...
 Թւում է, թէ...
 Թւում է, թէ անձրև կփայ. Кажется что будетъ дождъ.
 Ինձ թւում է, որ դուք յի. Мне кажется, что вы ду-
     մար էք.
 Այս լրագիրը լոյս է տես. Этотъ журналъ выходитъ
 նույն իւրաքանչիւր շա-
     բաթ.
 Իւրաքանչիւր օր
 Յա այս եղանակով խօսել. Я учусь говорить по этой
 սովորում եմ գրեթէ ամեն методъ почти каждый
     օր.
 Աս դժուար բան չէ.
 Это не трудно.

ՔՍԱՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Դասերը որ վերջացրեց ա-. Кончивъ уроки, ученикъ по-
     շակերտը զնաց զրօննելու. шелъ гулять.
 Վայր ընկնելով՝ նա սկսեց Упавши, онъ началъ кри-
     աղաղակել

Ընթերցում, կարդալը   Чтеніе.

Ընթերցում ամենքի համար   Чтеніе для всѣхъ.

Հանգիստ եղէք.   Будьте спокойны.

Լինել

Быть

Կերթամ նրան այցելելու. Пойду ее навѣстить.

Գնացէք Էլի   Идите же!

Ով է ձեզ ձեռը տալիս.   Кто васъ трогаетъ?

Ես կվերցնեմ ձեր հովանոցը. Я возьму вашъ зонтикъ.

Կրագիրներ կարգում էք. Читаете ли вы газеты?
 Այն, պարն, ես այսօր կար- Դа, господинъ, я читалъ
     դաշի „Новый Миръ“. сегодня „Новый міръ“.

Կարդալ

Читать

Այս տարի ես միայն մէկ Վъ этомъ году я получаю
 լրագիր եմ սամանում. только одну газету.

Միայն
 Ճամարեա—почти

Только
 Оон—около

§ 2.

Ազնիւ խոր

Честное слово

Պատիւ

Честь

Ես պատիւ ունեցայ սա- Я имѣлъ честь получить
     նալ ձեր նամակը ...ից. ваше письмо изъ...

Անել, սիցել

Дѣлатъ

Եիւն, օտար

Другой, чужой

Ուրեմն

Отказывать

Ես այս ծառայութիւնը չկա- Я не могъ отказать ему въ
     րողացայ մերժել նրան.

Ծառայութիւն

Служба, услуга

Ասում են

Говорятъ

Դիմամբը են անում այս.

Дѣлаютъ это нарочно.

Դիմամբ.

Нарочно

Ասում են, որ դուք մտադիր Գоворятъ, что вы намѣрены
     էք մի փոքր ճանապարհոր- совершить небольшую по-
     դութիւն կատարել ար- ѣздку за границу.

Արտասահման

За границей, за границу

Ոչ, պարն, ձիւտ չէ, ես Нѣтъ, сударь, это не прав-
     միշտ տանն եմ մուռ. да, я остаюсь всегда дома.

Իսկ ես, ես գնում եմ Պա- А я, я ъду въ Парижъ.

Բիգ.

Имѣютъ время.

Ժամանակ ունին.

Նրա համար, որ չիմանան. Для того, чтобы не знали.
Նրա համար, որ... Для того, чтобы...

§ 3.

Նրա համար, որ նա ձեր Для того, чтобы онъ не
ձեռնափայտը չվերցնի. бралъ вашей трости.

Եթէ դուք որեիցէ տեղ կը Если вы пойдете куда-ни-
դնաք, ասացէք ինձ, որ будь, скажите мнѣ, чтобы
ես գիտենամ. я это зналъ.

Ձեր ընտրութիւնը արդէն Վашъ выборъ былъ сдѣланъ
վաղուց արուած էր. уже давно.

Ընտրութիւն.

Выборъ

Ո՞րքան ժամանակով. На сколько времени?

Երեք ամսով յուլիսի 1-ից. На три мѣсяца съ 1-го юля.
Ուշ-ուշ

Рѣдко

Ուշ էք երկում. Васъ рѣдко видно.

Բնական է, այդ գործը Натурально, надо устроить
պէտք է գլուխ բերել. это дѣло.

Կարգի բերել

Приводить въ порядокъ
Устраивать

Լաւ է, եթէ հնարաւոր լինի. Хорошо, если это возможно.
Ես ենթադրում եմ Я полагаю

Մասնել

Думать, полагать

Հրատիրել

Приглашать

Վարձել

Нанимать

Կառավարիչը այս օրերս Директоръ пригласилъ зна-
հրաւորեց նշանաւոր գե- менитаго артиста на-
րասանին. днѧхъ.

Այս օրերս

На-днѧхъ.

Ներկայացում

Представленіе.

Կրկէս

Циркъ

Հմբամարտ

Борьба

Այդ ես եմ խօսում.

Это я говорю.

Նա է զբաղւում այդ բանով. Это онъ занимается этимъ.

Ճեսեալ նախադասութիւններ մի բանի անգամ կարգացէք բարձր
ձայնով.

Онъ схватилъ меня за руку.—Посмотрите, какъ красива та барышня, которая проходитъ.—Пойду ее навѣстить. Я возьму вашъ зонтикъ. Я не могъ отказать ему въ этой услугѣ. Говорятъ, что вы намѣрены совершить небольшую поѣздку за границу. Васъ рѣдко видно,—Дирекотръ пригласилъ знаменитаго артиста на днѧхъ.

§ 5.

Ես տեսայ, թէ ինչպէս նա Я видѣлъ, какъ онъ упалъ
ընկաւ փողոցում.

Քարած փողոց.

Мостовая.

Մայթ

Тротуаръ

Ոյժ

Сила

Ես ուժով եմ.

Я силенъ

Նա մանգալ չի կարող.

Онъ не можетъ ходить.

Նայեցէք ինչ թոյլ է այդ ինեղ մարդը.

Посмотрите, какъ слабъ
этотъ человѣкъ.

Թոյլ

Слабый

Պահապան, օգնեցէք.

Караулъ! на помощь!

Օգնութիւն

Помощь

Դուք աղաղակում էք.

Вы кричите

Սպազակել

Кричать

Լուսանկարչական գործիք Есть-ли у васъ фотографи-
ունի՞ք. ческій аппаратъ.

Գործիք

Аппаратъ

Այս, պարզն, ի՞նչ, ուզում էք Да, господинъ, а что, вы
նկարուել.

Լուսանկարել

Фотографировать

Այս, թանկագին պարան, ե- Да, дорогой господинъ, если

Թէ այդ ձեզ նեղութիւն это васъ не по беспо-
չի պատճառի.

Խանգարել, վրդովել **Разстраивать, беспокоить.**

Հաճութեամբ Съ удовольствіемъ
Բաւականութիւն Удовольствие
Այ, ես տեսնում եմ, "р Да, я вижу что вы благо-
դուք ազնիւ մարդ էք. родный человѣкъ.

Ազնաւական **Дворянинъ**
Դմքի պատկեր. Портретъ лицовой.

Դմք **Лицо.**

Մի շարժուէք. Не шевелитеь.

Տարգակ

Шевелиться

Ձախ կողմը **Налѣво**

Աջ կողմը **Направо**

Աջ կողմը նայեցէք Ական. Посмотрите направо и вы
նէք մի տիկին. увидите одну даму.

Ես ոչ ոքի չեմ տեսնում. Я никого не вижу.

Այս նամակը ես եմ գրել. Это письмо я написалъ.

Դմւք էք կարդացել այս Вы читали эту книгу?
գիրքը.

Այս, տիկին, ես կարդացի. Да, сударыня, я прочелъ.

ՔԱՆԵՒՐԵՐՈՐԴ ԴԱՅ

§ 1.

Նա սենեակից հեռացաւ, ա- Онъ покинулъ комнату, не

ուանց դուռը բանափով заперевъ дверь на ключъ.

Կողպելու.

Նա ամբազջ օրը տանն անց. Онъ провелъ цѣлый день
կացրեց, առանց ոչ մի дома, не вышедши ни
անդամ դուրս գալու. разу.

Գլուխներդի փոքր ձուռ **Поверните голову немного**
տուէք ձախ կողմը, աջ нальво, направо.

Կողմը. **Ձախ ձեռք** отъ руки
Ճաշը աշարժելուց յիշոյ. По окончанію обѣда.

Աւագել

Կончатъ

Ես էնց նոր վերջացրի դաս. Я только что кончилъ свой
урокъ.

Ի՞նչ պէտք է անէք ուրեմն. Что же будете вы дѣлать?
Ես նրան ճանաչեցի. Я узналъ его.

Անախել

Узнавать

Ես խիստ հեռու էի. Я былъ слишкомъ далеко.
Չերդ գերազանցութիւն. Ваше превосходительство.

Պայծառափայլութիւն **Сиятельство**
Նորին բարձրութիւն **Его Высочество**
Փատիւ ունիմ ողջունել. Честь имью кланяться.

Պարագանել

Заниматься

§ 2. **Պարոն բժիշկ** Господинъ докторъ
Կամենում էք որևէ բան ա- Хотите ли вы мнѣ сказать
ուել ինձ. что-нибудь?

Եթէ սորանով պարապում **Если вы занимаетесь этимъ**
էք.

Զրադեցնել

Занимать

Խնդրեմ մի բեմին տուէք **Дайте мнѣ, пожалуйста, ре-**
ինձ, որ այս թիւը ջնջեմ. **зину, чтобы стереть эту**
цифру.

Ջնջել

Стереть

Թիւ **Цифра**
Դուք ինձ պէտք է տայիք **Вы должны бы были отдать**

Սայրաքել

Երկիւղ, ահ, վախ Страхъ, боязнь.
Վայր ընկնելով նրա ոտը կա- Падая, онъ могъ сломать
րող էր կոտրուել կամ или вывихнуть ногу себѣ.
դուրս ընկնել.

§ 2.

Գնացէք տեսէք նվ կայ դրան Пойдите, посмотрите кто у
մօտ. дверей?

Բարի երեկոյ, բարեկամ, Добрый вечеръ, мой другъ,
ինչպէս է այսօր ձեր ա- какъ ваше здоровье се-
ռողջութիւնը. годня?

Կճաշէք ինձ հետ. Будете обѣдать со мною?

Շատ սիրալիր էք, ես այսօր Вы слишкомъ любезны, я
երեկոյ պիտի ճաշեմ քա- сегодня вечеромъ обѣдаю
ղաքում իմ հին բարե- въ городѣ со старыми
կամներիս հետ. друзьями.

Սիրալիր**Քաղաք**

Անգլիացինք են թէ ոռւսներ Англичане, или русскіе ва-
ձեր բարեկամները. ши друзья?

Նրանք անգլիացինք են, բայց Они англичане, но они пу-
երկար տարիներ շարու- тешествовали въ Россіи
նակ ճանապարհորդել են въ продолженіи многихъ
Թուսիայում. лѣтъ.

Բայց**Թուսիա****Ժամանակ**

Երկար. Долгій, длинный, ая.
Նրանք լաւ ծանօթ են Պե- Знаютъ ли они хорошо Пе-
տերբուրգին. тербургъ.

Այս, մենք անցեալ տարի Да, мы тамъ жили вмѣстѣ
երեք ամիս այնտեղ էինք три мѣсяца въ прошломъ
միասին. году.

Հոլցմիտ

Երկիւղ, ահ, վախ Страхъ, боязнь.
Վայր ընկնելով նրա ոտը կա- Падая, онъ могъ сломать
րող էր կոտրուել կամ или вывихнуть ногу себѣ.
դուրս ընկնել.

§ 2.

Գնացէք տեսէք նվ կայ դրան Пойдите, посмотрите кто у
մօտ. дверей?

Բարի երեկոյ, բարեկամ, Добрый вечеръ, мой другъ,
ինչպէս է այսօր ձեր ա- какъ ваше здоровье се-
ռողջութիւնը. годня?

Կճաշէք ինձ հետ. Будете обѣдать со мною?

Շատ սիրալիր էք, ես այսօր Вы слишкомъ любезны, я
երեկոյ պիտի ճաշեմ քա- сегодня вечеромъ обѣдаю
ղաքում իմ հին բարե- въ городѣ со старыми
կամներիս հետ. друзьями.

Սիրալիր**Քաղաք**

Անգլիացինք են թէ ոռւսներ Англичане, или русскіе ва-
ձեր բարեկամները. ши друзья?

Նրանք անգլիացինք են, բայց Они англичане, но они пу-
երկար տարիներ շարու- тешствовали въ Россіи
նակ ճանապարհորդել են въ продолженіи многихъ
Թուսիայում. лѣтъ.

Բայց**Թուսիա****Ժամանակ**

Երկար. Долгій, длинный, ая.
Նրանք լաւ ծանօթ են Պե- Знаютъ ли они хорошо Пе-
տերբուրգին. тербургъ.

Այս, մենք անցեալ տարի Да, мы тамъ жили вмѣстѣ
երեք ամիս այնտեղ էինք три мѣсяца въ прошломъ
միասին. году.

Այնտեղ, նրանում**Միասին**

Ես կարող եմ վազը ձեզ Я могу представить васъ
ներկայացնել նրանց. имъ завтра.
Ես դրանով շատ բաւական Я буду этимъ очень дово-
կմնամ. ленъ.

§ 3.**Արկդ, տուփ.**

Կարող եմ տեսնել թէ ինչ Могу-ли я видѣть, что у
ունիք այս արկդում. васъ въ этомъ ящикѣ?

Խաղալիքներ են իմ փոքր Это игрушки для моихъ
երեխաների համար. маленькихъ дѣтей.

Խաղալիք**Զանել**

Ես նրանց այն բոլոր բաները Я не даю имъ всего того,
չեմ տալիս, ինչ որ ու- что они хотятъ.
զում են:

Այս ինչ որ...**Տանց ճանաչում էք.**

Այս, երեկ երեկոյ ես նրանց Да, я ихъ видѣлъ вчера
տեսայ իմ հօրաքոջ մօտ вечеромъ у своей тетки
իրանց ծծմօր հետ. съ ихъ нянѣкой.

Հօրաքոյր, մօրաքոյր**Ծծմայր, դայեակ**

Այս ծուերը լաւ չեն, ու- Эти яйца не хороши, дайте
րիշները տուէք ինձ. мнѣ другихъ яицъ.
Զու Яйцо.

Հնա սրանք շատ թարմ են, Эти вотъ очень свѣжія
Գիւղից են բերւում ծուերը. Они привозятся изъ де-
 ревни.
Այս**Փամանել, դալ****Դաշտ, գիւղ****Թարմ**

Էտոյ, այսնք շատ թարմ են, Этотъ, эти.
Գիւղից են բերւում ծուերը. Прибываѣть, пріѣзжать.
Դաշտ, գիւղ Поле, деревня
Թարմ Свѣжій, ая.

Ի շար զոր դեմ	Злоупотреблять
Նախազգուշացնել	Предупреждать
Զարհուրելի է	Это ужасно!
Դաստանդոթիւն	Преподавание
Այդ անախորժ է.	Это неприятно!
Անախորժ	Неприятный, ая, бе
§ 2.	
Պէտք է ինձ օգնէք այս ծառ-	Должны помочь мнѣ вырвать это дерево.
Անհրաժեշտ է արդեօք այդ	Развѣ необходимо вырвать это дерево?
Փոքր ծառ է և ոչ ոքի չէ	Оно маленькое и никому не мѣшаетъ.
Օգնել	Помогать
Գուրս հանել, դուրս գջլել	Вырывать, вырвать
Անհանգուացնել, խանգարել	Безпокоить, мѣшать
Տեսնում էք, որ խանգա-	Видите, что оно мѣшаетъ
րում է կառքեր անցնե-	проехать экипажамъ.
լուն.	
Խմելիք, ըմպելիք	Напитокъ
Դառը	Горькій, ая.
Թթու	Кислый
Համ, ճաշակ	Вкусъ
Նրանք հարբած են դառնում.	Они дѣлаются пьяными.
Դառնալ	Дѣлаться
Հարբած	Пьяный
Ի՞նչ յանդպնութիւն	Какая дерзость!
Նա յանդուզն է	Она дерзкая.
Յանդուզն	Дерзкий

Այս պահարանն ուր առաք.	Гдѣ вы купили этотъ шкафъ?
Դա շատ փոքր է ձեր բնա-	Онъ слишкомъ малъ для вашей квартиры.
կարանի համար.	
Պահարան	Шкафъ
Բնակարան	Квартира.
Ես այն գնեցի յայտարա-	Я купилъ его по объявле-
րութիւնով, որովհետեւ գի-	нию, потому что цѣна за
նը մեծ չէր.	него не была высока.
Ես շատ էժան առայ այն,	Я купилъ его очень дешево, почти даромъ.
գրեթէ ձրի.	
Յայտարարութիւն	Объявление
Գին	Цѣна
Գրեթէ	Почти
Չրի	Даромъ
Որպէս զի ինձ չյեղադրեն,	Для того, чтобы не быть обвиненнымъ въ томъ,
թէ ես գողացել եմ այս	что я укралъ этотъ шкафъ,
պահարանը, ինձ անդոր-	мнѣ выдали квитанцію.
րագիր տուին.	
Որպէսզի	Чтобы
Մեղադրել	Обвинять
Գորդանալ	Воровать
Անդորրագիր	Квитанція
Վանդակին այդպէս մի մօ-	Не подходите такъ близко
տենաք.	къ клѣткѣ, животное мо-
է ձեզ կծել կամ վախեց-	жетъ укусить васъ или
նել.	напугать.
Մօտենալ	Приближаться
Կծել	Укусить
Վախեցնել	Напугать
Վանդակ	Клѣтка

§ 4.

Հետեւալ նախադասուրիւնները մի բանի անգամ կարդացէմ քարձը քարձ
ձայնով.

Пропустивъ тотъ поѣздъ, я не въ состояніи буду ужинать въ городѣ сегодня вечеромъ.—Если бы было жарко, вы страдали бы меньше.—Развѣ можно наказывать за сдѣланныя ошибки въ письмѣ? Вы видите, что оно мѣшаетъ проѣзжать экипажамъ.—Вы дерзкій.

§ 5.

Դէպը պատահեց շոգենաւի Случай произошелъ на по-
վրայ մեր ճանապարհո- роходѣ во время нашего
դութեան ժամանակ.

Դէպը Случай
Շոգենաւ Пароходъ

Նաւաստին ջուրն ընկաւ, Матросъ упалъ въ воду, но
բայց նրան փրկեցին. его спасли.

Իսկոյն, մեքենան կանգնեց- Тотчасъ, по остановкѣ ма-
նելուց յետոյ, զցեցին ա- шины, ему бросили спа-
զատիչ օղակъ.

Բացի դրանից, նաւաստին Кроме того матросъ умѣлъ
լաւ լող գիտէր. плавать хорошо.

Վերջապէս նրան դուրս հա- Наконецъ, его вытащили
նեցին ջրից.

Նաւաստին Матросъ
Փրկել Спасать

Իսկոյն Тотчасъ
Մեքենայ Машина
Բացի Кроме
Վերջապէս Наконецъ

Դուրս հանել Вытащить

Բաղադրուր նաւաստին շատ Счастливый матросъ былъ
ուրախ էր,

Արախութեամսութիւն

Счастливый, ая
Радость

ՔԱՆԵՒՎԵՑԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Արհեստանոցի տէրը հա- Хозяинъ мастерской былъ
րուստ էր և ժլատ.

Мастерская

Արհեստանոց Скупой.
Ժլատ
Նրա սնդուկները ուկով լիքն Его сундуки были полны
էին. золота.

Сундукъ

Սնդուկ Էն նաև, որ նա ա- Утверждаютъ также, что
մենքին վիրաւորում էր. онъ обижалъ всѣхъ.

Утверждать

Վի գիշեր չարագործները Однажды ночью злодѣи вошли
առանց աղմուկի մտան ли къ нему безъ шума.
նրա մօտ.

Злодѣй, ъйка

Աղմուկ Шумъ
Տէրը ուզում էր փախչել. Хозяинъ хотѣлъ убѣжать.
Փախուստ

Бѣгство.

Բայց նրան բռնեցին և մահ- Но его поймали и привяза-
ձակալից կապեցին. зали къ кровати.

Поймать

Բռնել Привязать
Կապեցին
Մահձակալ, անկողին Кровать, постель
Երը գողութիւնն աւարտե- Когда воровство было кон-
ցին, չարագործներից մէ- чено, одинъ изъ злодѣевъ
կը սպանեց նրան մուր- убилъ его молоткомъ.
ճով.

Գողութիւն**Ամենքը, բամբող աշխարհը.** Всѣ, весь свѣтъ.**Սպանել****Убить****Հարուստ****Ударъ****Վերջացնել****Кончить****Մուրճ****Молотокъ****Ես կարդալու վերջացրի.** Я окончилъ свое чтеніе.**§ 2.****Մենք օթեակի մշտական** Мы обонировались на ложу
տոմս վերցրինք մեր քա- въ театрѣ нашего города.
դարի թատրոնում.**Մօտական կամ որոշ ժամա-**
նակով տոմս վերցնել**Обонироваться****Օթեակ** Ложа**Նրառուսական արտասանու-** Его русскій акцентъ вы-
թիւնը իրան մատնում է. даетъ его.**Արտասանութիւն** Акцентъ.**Թաւաձանել, մանել****Измѣнять, выдавать****Ածխաթթուն կենդանիներին** Углекислота удушаетъ жи-
մեղդում է.**Թթուածին****Кислота****Ածուին****Уголь****Խեղդել****Удушать, душить****Պատիւ ունիմ յայտնել ձեզ,** Имѣю честь увѣдомить васть,
որ նախընթաց օրը մեր что третьяго дня наше
գործը շատ առաջ գնաց.**Ճայտագույն առաջ գնաց.** дѣло много подвинулось
впередъ.**Օգուտ****Выгода****Ցայտեցնել****Увѣдомить****Առաջ գնալ****Подвигаться****Երեկ չէ միւս օրը, նա-** Третьяго дня
լունթաց օրը**Փաստաբանի կարծիքով վեր.** По мнѣнию адвоката намъ,
ջապէս մեզ կյաջողի.**Բատ** По**Կարծիք** Мнѣние**Ցագողել** Удаваться**Միջոցով, յետոյ** Чрезъ**§ 3.****Այս յանցանքի մէջ մեղա-** Виновникъ этого преступ-
ւորը չխոստվանեց իր ленія не призналъ своей
մեղքը.**Հեղինակ, մեղաւոր.** Авторъ, виновникъ
Յանցանք**Այս յանցանքի մէջ մեղա-** Преступление**Խոստվանել, ուիլ** Признатель, признаться**Նա հաւատացրեց զարմա-** Онъ увѣрялъ удивленныхъ
ցած դատաւորներին, որ
մատանին այնպէս հանեց,
որ մատին չփասեց.**Հաւատացնել** Уверять**Զարմացնել** Удивлять**Դատաւոր** Судья**Այս հանգամանքը մեղքը մե-** Это увеличивало вину.
ծացնում էր.**Մեծացնել** Увеличивать**Մատանի** Перстень**Վանակել** Повредить**Եւ յանցաւորը խոտիւ պատ-** И преступникъ былъ строго
ժուեց.**Յանցաւոր.** Преступникъ, ница.**Խիստ** Гтрогій

Պատել

Զօրքը սիրում և պաշտամ Армія любила и обожала
էր այդ հերոսին. **Հոգոն** этого героя.

Հերոս**Սէր****§ 4.**

**Ճեզեւեալ ճախադասութիւնները մի բանի անգամ կարդացէի բարձր
ձայնով.**

Виновникъ этого преступленія не призналъ своей вины.—По мнѣнію адвоката намъ, наконецъ, удастся.—Хозяинъ мастерской былъ богатый и скупой.—Я богатъ.—Вы скупой.—Я не скупой.—Я васъ обожаю.—Я васъ люблю.

§ 5.**Զանազանել, որոշել****Различать****Ճօճ****Качели****Ճօճել****Начаться**

Կարող ե՞լ ազատ խօսել. Могу ли я говорить свободно?

Ես շատ ցաւում եմ, որ այս Я очень сожалѣю, купивъ
տունը գնեցի.
этотъ домъ.

Ինչ որ ինձ է վերաբերում, Что касается меня, я очень
ես շատ գոն եմ, որ ծա- доволенъ, продавъ его.

լուցի.**Ինչ վերաբերում է...****Что касается...**

Ես ձեզ թոյլ եմ տալիս, որ Я разрѣшаю вамъ не при-
է գուց գրասենեակ շպար. ходить завтра въ контору.

Կարող էք ամբողջ օրը տա- Вы можете остатся у се-
նը մնալ. бя цѣлый день.

Գրասենեակ**Контора**

Բարեբաղտաբար մէկը հա- Къ счастью кто-то сооб-

-նիու առ պատճենու հոն
դրսկեց պ. բժշկի դալը.

щилъ прибытие г-на док-
тора.

Прибытие, прѣздѣ
Великолѣпный.

Սա շատ պատուական շի- Это великолѣпное зданіе.
նութիւն է.

ՔԱՆՆԵՒԹԵՐԵՐՈՐԴ ԴԱՍ**§ 1.**

Կատակ են անում: **Աննշան** Шутять. Не за бездѣлицу
բանի համար չէր, որ յа его побилъ.
նրան ծեծեցի.

Կատակի**Шутить****Աննշան բան.****Бездѣлица****Փեծել****Бить**

Փոխանակ բակը աւելու, նա Вмѣсто того, чтобы подме-
զրոյց էր անում աղայի տать дворъ, онъ болталъ
հետ. съ мальчикомъ.

Աւել**Подметать****Զրուցել, շատախոսել****Болтать****Տղայ****Мальчишка**

Ես նրան աւելի կպատժեմ. Я накажу его больше.

Պատժել**Наказывать**

Ես այդպիսի անկախութիւն. Я не могу переносить та-
տանել չեմ կարող.кой независимости.

Տանի**Переносить****Անկախութիւն.****Независимость**

Հետևեցէր ինձ: **Պէտք է** Идите за мной. Намъ надо
տոնենք հացթուխի մօտ купить хлѣба въ булоч-

հաց, քաղցրեղէնի խանութում՝ քաղցրաւենի և էլի տաւարի միս ու լիցան.

Հեղակակ

Հացարան
Քաղցրաւենու խանութ
եզ

Տաւարի միս
Խցան
Խցան

§ 2.

Զբոսավայրով գնանք.   Пойдемъ бульваромъ.
Փողոցներում սարսափելի Страшная грязь на улицахъ.
ցեխ է.

Ցեխ

Տուն դառնալուց յետ՝ հար.   Возвратясь домой, намъ не
կաւոր չի լինի մեր շո-   надо будетъ чистить на-
րերը մաքրել.   шу одежду.

Վերադարձ

Մաերեկ

Խոզանակ
Շոր

Ամեն բան տակն ու վրայ է   Все переворочено у меня,
արած ինձ մօտ, ասաց   сказалъ ювелиръ, входя
ուկերիչը, երբ իր մենա-   въ кабинетъ.
րանը մտաւ.

Տակն ու վրայ տեղել

Ուկերիչ
Տարօրինակ բան է: Ո՞վ կա-
րող էր այսպիսի անկար-
գութիւն անել: Ոչ ոք չէ
երկում:

ной, конфектъ въ конди-
терской и еще говядины
и пробочникъ.

Ըլծութեակ

Բուлочная
Կондитерская
Быкъ
Говядина
Пробка
Пробочникъ

Գրանցութեակ

Վարածութեակ
Վարածութեակ

Վերադարձ

Վարածութեակ

Շետկա
Օдежда

Վարածութեակ
Վարածութեակ

Եվալին
Յունակ

Պարօրինակ բան է: Ո՞վ կա-
րող էր այսպիսի անկար-
գութիւն անել: Ոչ ոք չէ
երկում:

Переворачивать

Ювелиръ

Սակայն բան է.   Странное дѣло. Кто могъ

надѣлать столько беспо-

рядка? Никого не видно.

Տարօրինակ, հրաշալի.

Անկարգութիւն

Անենակի ամեն անկիւն ման
եմ գալիս, ամեն տեղ մէկ
ծայրից մինչև միւսը.

Անկիւն

Ամեն տեղ

Ծայր, վերջ

Այս գնւ ես լամպարս կոտ-

րել, կատն, թախ ես կե-

նում.

Դու ես պատուել

իմ գրքոյկը, չար մնա-

ուն.

Странный, чудный.

Անորդութիւն

Ищу во всѣхъ углахъ ком-
եմ գալիս, ամեն տեղ մէկ
հայրից մինչև միւսը.

Անկիւն

Ամեն տեղ

Կոնց

Եղանակ

Կակը**Լայնի****Հաշիւ****Խոհարար, խոհարարուհի****Ուրել**

Դուք ամենքի հետ խոռուց Вы разговариваете со всеми.
էք.

Հանգիստ**Խոսկություն**

Մի րոպէ ևս թող խոհարարին կանչեն, որ նա տապակածը չփշացնէ.

Փշացնել**Տապակած**

Դուք դժուարութիւն էք և պատճառում, դուք ինձ Вы дѣлаете затрудненіе, вы
պատճառում, դուք օգորчаете меня.

Վշտացնել**Դժուարութիւն****Ավացնել**

Տուէք ինձ ձեր անդորրա- գիրը. Дайте мнѣ вашу квитанцію.

§ 4.

Հետեւեալ ճախադասութիւնները մի բանի անգամ կարդացէք բարձր ձայնով.

Господинъ кассиръ, вы заставляете меня ждать.—Пойдемъ бульваромъ.—Страшная грязь на улицахъ. Странное дѣло!—Кто могъ надѣлать столько беспорядка? Никого не видно.—Вы разговариваете со всеми.—Сколько стоитъ эта брошюра? Она стоитъ только десять копѣекъ.

Պечать**Յապեշտաված****Սчетъ****Պօհարար, խօհարարուհի****Ժեշ****Դուք ամենքի հետ խոռուց** Вы разговариваете со всеми.**Սպոկիստ****Հայություն****Ռազգործ**

Եր ըսպէ ևս թող խոհարարին կանչեն, որ նա տապակածը չփշացնէ. Еще одну минуту. Пусть позовутъ повара, чтобы онъ не испортилъ жаркое.

Պօրտիտ**Ժարկօ**

Դուք դժուարութիւն էք և պատճառում, դուք օգորչա- գիրը. Вы дѣлаете затрудненіе, вы
պատճառում, դուք օգորչаете меня.

Զարուխություն**Օգորչա-****Տուէք ինձ ձեր անդորրա- գիրը.** Дайте мнѣ вашу квитанцію.**§ 5.**

Անօգուտ բան է՝ ձեզ հազոր- Безполезно вамъ сообщить,
գելը, որ նա այս գնդա- что она дочь полковника,
պետի աղջիկն է, որը կоторый умеръ, поражен-
գնդակից մեռաւ պատե- ный пулею въ сражени. րազմում.

Անօգուտ**Բազուկի****Գնդապետ****Մեռնել****Հարուածել****Հրացանի գնդակ**

Այդ օրիորդը հազութագիւտ Эта дѣвушка рѣдкой красо-
գեղեցիկ է, նա գիտէ կա-
րել և ասպագործել.

Գեղեցկութիւն**Կարել****Ասղնագործել**

Նա այժմ այն սպայի կինն Она теперь супруга того
է, որ վեցըրեց նրա հօր
դին և հրամայեց թաղել.

Կին, ամուսին**Սպայ****Վեցըրեց****Դին****Թիակ****Թաղում**

Մեզ ընծայեցին հինգ գրը. Намъ подарили пять фун-
գանքա խուիսր պահո-
րերի համար.

Բնծայ**Եղագաց****Ազուր****Պօլկովիկ****Ումրատ****Պօրայտ****Ռազմական****Հարուած****Հարուածել****Հրացանի****Հարուածութիւն**

Ասլիար
Պառուայ

Икра
Постный, тощій.

ՔԱՐԵՒԽԻԹԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Այս առևտրական տուն է. Это торговый домъ.
Առևտր Торговля
Դրա տէրը ամուրի է. Его хозяинъ холостъ.
Ամուրի Холостой
Դա մի ժամանակ փոքր ա- Это былъ мелкій торговецъ
ռետրական էր. когда-то.

Առևտրական Торговецъ
Նա ծախում էր զանազան Онъ сбывалъ разныя вещи,
իրեր, կողպէքներ, շրջա- замки, рамы, тряпки,
նակներ, սրբիչներ, մե- гвозди.
խեր.

Սպառել, ծախել

Կողպէք

Շրջանակ

Սրբիչ շոր

Մեխ

Յետոյ նա ծախում էր մի Потомъ онъ служилъ въ
ընկերութեան մէջ չգի- одномъ обществѣ, не знаю
տեմ ինչ պաշտօնով. въ качествѣ чего.

Ընկերութիւն

Պաշտօն (յատկութիւն)

Նա նշանաւոր գործեր ունի. Его дѣла значительны.
Նշանաւոր Значительный

Հասարակութիւնը հաւատ է Публика имѣетъ довѣріе
ընծայում նրան. къ нему.

Հասարակութիւն

Հաւատ

Сбывать

Замокъ

Рама

Тряпка

Гвоздь

Общество

Качество

Его дѣла значительны.

Значительный

Публика имѣетъ довѣріе

къ нему.

Публика

Довѣріе

Դրամագլխի պակասութեան По недостатку капитала онъ
պատճառով նա չէ կարող не можетъ построить
գործարան շինել. фабрики.

Պակասութիւն

Երես կառուցանել

§ 2.

Աքաղաղն աւելի լաւ է եր- Пѣтухъ поетъ лучше, чѣмъ
դում, քան գուք. вы.

Աքաղաղ

Строить

Պѣтухъ

Пѣть

Ձեր երգը անախորժ է (յետ Ваше пѣніе отталкиваетъ
է մղում) ականջին. ухо.

Երգ

Пѣніе

Օևս մզել

Отталкивать

Ականջ

Ухо

Ո՞ւր ուղարկեցին այս նաւը. Куда отправили это судно?

Ուղարկել

Отправлять

Ծովագնաց նաւ, пароходное судно, корабль.

Ոչ մի տեղ. գեռ չի բեռ. Никуда. Оно еще не нагру-
նած.

Բեռնել

Нагружать

Նաւը լցնում են ուտեսիի Его грузятъ съѣстными
պաշարով և գլխաւորապէս припасами и главнымъ
կաղամբով. образомъ капустой.

Ուտեսիի պաշար

Съѣстные припасы.

Գլխաւոր

Главный, ая

Կաղամբ

Капуста

Այս ձեւակերպութիւնը մեզ Эта комбинація намъ вы-
օգուտ է, որովհետեւ մեծ годна, потому что даетъ
օգուտներ է տալիս. большие барыши.

Օգուտ

Барышъ

Արայիշել**Դուսպանը յանձնեց նրան.** Швейцарь передалъ его.**Յանձնել****Մեր աշխատակցի կացարանը այստեղից հեռու է.** Жилище нашего сотрудника далеко отсюда.**Կացարան****Жилище****Աշխատակց****Сотрудникъ, ица****Նո իր թղթակցութիւնները մեզ ուղարկում է իր ծառայի ձեռքով.** Онъ посыаетъ намъ свою корреспонденцію черезъ своего слугу.**Ես պահանջում եմ որ ձեր խոստումը կատարէք.** Я требую исполненія вашего обѣщанія.**Պահանջել****Требовать****Կատարում****Исполнение****Խոստում****Обѣщаніе****Բացատրեցէք այդ նրան.** Объясните ему это.**Ես այդ յանձնարարութիւնը տալիս եմ ձեզ.** Я даю вамъ это порученіе.

ՔԱՆ ԵՒ ԻՆԵՐՈՐԴ ԴԱՌ

§ 1.

Այս բանից կարելի է եղանակ կացնել, որ հաշտութիւնը անհրաժեշտ է. Можно изъ этого заключить, что миръ необходимъ.**Սգրակացնել****Заключить****Հաշտութիւն****Миръ****Անհրաժեշտ****Необходимый****Այս ինչ-որ անսպոր բան է.** Это что-то необыкновенное.
Շարունակ խռովութիւն, յեղափոխութիւն կամ պատերազմ. Все бунты, революція или война. Императоръ и имперія, все обезпокоено.**Заключить****Необходимый****Վարունակ խռովութիւն, յեղ-****ափոխութիւն կամ պա-****տերազմ.** Կայոր և տերու-**ափոխութիւն կամ պա-****տերազմ.** Կայոր և տերու-**Թիւն բոլորն էլ անհանգութեան մէջ են.****Խռովութիւն, պատերազմ****Տէրութիւն կայոր****Անհանգութեան****Ես նախապատռութիւն տալիս կաղաղ կեանքին.** Я предпочитаю мирную жизнь.**Խաղաղ, հանդարատ****Հետեակ և ձիաւոր զօրքը պաշտպանում էն բնակիչներին մեր թշնամիներից, անգործներից և աւագակներից.** Пѣхота и кавалерія защищаютъ жителей отъ нашихъ враговъ, бездѣльниковъ и разбойниковъ,**Փաւապանել****Защищать****Բնակիչ****Житель****Թշնամի****Врагъ****Անգործ****Бездѣльникъ****Աւագակ****Разбойникъ****Զանձրանում եմ, դնանք միրդ քաղենք.** Мнѣ скучно, пойдемъ рвать фрукты.**Զանձրոյթ****Скука****Ճաւաթել, պոկել****Собирать, рвать****Պոտող, միրդ****Фруктъ, плодъ**

§ 2.

Խղճացէք ինձ, տաց աղքատը. Сжалътесь надо мною, скажальтесь нищій.**Խղճալը, կարեկցութիւն****Жалость****Աղքատ****Нищій, ая****Աստուած կվարձատրէ ձեզ** Богъ вознаградитъ васъ.**Ծերքնին անցաւ նրա մօ-** Старикъ прошелъ мимо не-

294

*տից, առանց գլուխը դարձ-
նելու դէպի նա.*

Կողք, կողմ Բокъ, сторона
Մի ջանել մարդ խիստ հայ- Одинъ молодой человѣкъ
հոյեց նրան, ամելով. դու выругалъ его жестоко
լավեաս, ես և ծոյ. говоря: ты лгунъ и лѣнтяй.

Անբաղդ, թշուառ   Несчастный, жалкий
Պատասխան   Отвѣтъ
Եթ ջահելութիւնդ կանցնի, Когда твоя молодость пройдетъ,
դու աւելի մարդասէր կը   ты будешьъ человѣ-
լինես.   колюбивѣе.

“**Հահելութիւն**” Молодость
Մարդասէր Человѣклюбивый, ая
Զես ծիծաղի և այսպէս Ты не будешь смеяться и
насмѣхаться такъ.

3.

Պարզ է, որ ձեր յաճախորդը խէժ պահանջեց, որ մի թերթ կպցնէ ձեր հաւաքածոյին: Նորեքս պոկռւել էր այն:

Фарғ, լուսաւոր Ясный, светлый.

Պահանջել   **միզություն կուտածել**   **Պотребовать**

an hñon, *фельон* Клейст " " " " "

Խախել *Клеить*
պակել *От克莱ить*

Рѣчи Листъ
Послѣдній я

Հոռած, և ապօպլուացն էլ յահան
չկատարել.

Заказъ

Тоже
Да это очевидно.

Что же, да, это очевидно.
Вы преувеличиваете, когда
говорите, что хорошо изу-
чили географию и геомет-
рию.

Առաջնորդ
Կարող եմ ապացուցանել, որ Մու դоказать, что знаю
այս սիտությունները գի- эти науки.

Доказывать

Գիտութիւն Հայկա

Տ 4. Անուազանութիւնները մի բանի անգամ կարդացէ՞

Ясно что вашъ клиентъ потребовалъ kleю, чтобы при-

Views 110-120

клейть листъ въ вашей коллекціи.—Онъ отклеился недавно.—Когда твоя молодость пройдетъ, ты будешь человѣколюбивѣе.—Ты не будешь смѣяться, и насмѣхаться такъ.—Пѣхота и кавалерія защищаютъ жителей отъ нашихъ враговъ, бездѣльниковъ и разбойниковъ.

§ 5.

<i>Այս լիճը խորին է.</i>	Это озеро глубоко.
<i>Խոր</i>	Глубокій, ая
<i>Այս ինչ շինութիւն է լիդի</i>	Какая это постройка на берегу озера?
<i>Շինութիւն</i>	Постройка
<i>Ափ, եզր</i>	Берегъ, край
<i>Հանելու առանձնեակներ են.</i>	Это нумера для раздѣванія.
<i>Համարներ</i>	Раздѣватъся
<i>Համեն</i>	Раздѣвать
<i>Փայտեայ շինութիւն է.</i>	Она деревянная.
<i>Ծառ, փայտ</i>	Дерево, дрова.
<i>Այդ շինութիւնը պատկանում է օյն հիւրանոցին,</i>	Она принадлежитъ гостинице, которая на вершинѣ той горы.
<i>որ այն լեռան գագաթին է Հիւրանոց</i>	Гостинница
<i>Այս լեռը</i>	Эта гора
<i>Այն լեռը</i>	Та гора
<i>Այստեղ ձրի են լողանում,</i>	Купаются здѣсь даромъ, не платя за входъ.
<i>առանց վճարելու մուտքի համար:</i>	
<i>Ձրի</i>	Даровой, ая
<i>Մուտք</i>	Входъ
<i>Հիւրանոցի կառավարիչը շատ սիրալիր մարդ է, նա ոչ ոքին չէ նեղացնում.</i>	Управляющій гостинницей очень любезенъ, онъ никого не стѣсняетъ.
<i>Կառավարիչ</i>	Управляющій, ая
<i>Ուրելի, սիրալիր</i>	Милый, любезный, ая

ՆԵՐԱԳՅԵԼ ՌՈՅԵՏ

Стѣснять

Ներս մանենք, որ նրա գի- Войдемъ, чтобы попробо-
նու համը տեսնենք. вать его вина.

Համբ սեսնել ձևակել

Пробовать

ԵՐԵՄՆԵՐՈՐԴ ԴԱՍ

§ 1.

Այս վեպի սկիզբը ձանձրա- Начало этого романа скучно.
լի է. ая

Ձանձրալի

Скучный, ая

Այստեղ խօսուում է ինչ որ Тамъ говорится о дѣтствѣ
մի ճարտարապետի ման- какого-то инженера, о его
կութեան, նրա սիրոյ մա- любви къ наукамъ.
սին դեպի գիտութիւնը.

Մանկութիւն

Дѣтство

Սէր

Любовь

Նա շատ ընդունակ էր.

Онъ былъ очень способенъ.

Ընդունակ

Способный

Մեծանալով նա ինչ-որ հնա- Выросши, онъ изобрѣлъ что-
րեց. то.

Մեծանալ

Выростать

Ճնարել, յայնապործել

Изобрѣтать

Բայց ես չեմ յիշում ինչ էր. Но, я не помню что.

Երեկ

Помнить

Ուհասարակ, գաղափարը շատ անմեղ է, բայց չափանց լիճնուած (բարդ). Вообще, идея очень невинная, но слишкомъ запутанная (сложная).

Ընդհանուր

Общий, ая

Անմեղ

Невинный, ая

Խճճուած

Запутанный, ая.

Կան մարդիկ, որոնք սիրում Есть люди, которые любятъ

Են այնպիսի ընթերցում-ներ, բայց են չը շարունակեցի կարդալ.

Մարդիկ

Տեսակ, սեռ

Շարունակն

§ 2.

Մի լրագրում տպեցին որ, Նաпечатали въ одной газетѣ, что генераль Х скончался.

Տպիկ

Մելոեն

Մարդու մահը ոչ ոքին չէ Սмерть человека не можетъ никого удивить.

Մահ

Այդպէս է բնութեան օ. Таковъ законъ природы.

Թէնքը.

Այդպիսի

Օրէնք

Բնութիւն

Ամենքին յայտնի զօրապետի մահը արդէն մի դէպէ է. Смърть всѣмъ известнаго генерала, это уже событие.

Յայտնի

Դէպէ

Բայց այս պատմութեան մէջ նշանաւորն այն է, որ զօրապետի պատերազմի ձին նայն օրը սատկեց. Но что замѣчательно въ этомъ разскѣзъ это то, что боевой конь генерала околѣль въ тотъ же день.

Նշանաւոր

Պատմուածք

Սատկել, արագուել

такого рода чтенія, но я не продолжалъ читать.

Люди

Родъ

Продолжать

Ամսաթիւ

Զգալի

Դժբաղութիւն

§ 3.

Հաղորդեցին լրագիրներում այս կատակերգութեան մասին. Сообщили въ газетахъ объ

այս կատակերգութեան

մասին.

Հաղորդագրութիւն

Յաջողութիւն

Նա յաջողութիւն ունեցաւ հեղինակի բարեկամների և ճանօթների օժանդակութեան շնորհիւ. Она имѣла успѣхъ благодаря содѣйствію друзей и знакомыхъ автора.

Օժանդակութիւն

Խորհուրդ

Վճռել

Ծայացարել

Արձակուրդ, արձակում, խեղճութիւն, անբաղտութիւն. Отпускъ,увольненіе, бѣдствіе, несчастіе.

Կրակ

Քանի, ոչնչացնել

Կորուսի, վասի

Այժմ կորաւ բոցերի մէջ. Теперь погибъ въ пламени.

Կորիկ

Պոգибать

Բոց

Նա որոշեց յայտարարել, ոն քայլած է պատահած կատակերգութեան մէջ... Онъ рѣшился объявить, что...

§ 4.

Ճեսեւու նախագաւութիւնները մի բանի անգամ կաղդացէք բայցավ.

Это озеро глубоко.—Какая эта постройка на берегу озера?—Говорятъ тамъ о дѣствѣ какого-то инженера,

о его любви къ наукамъ,—Есть люди, которые любятъ такого рода чтеніе, но я не продолжалъ читать.—Таковъ законъ природы.

§ 5.

Ախ, ինչ զարհուրելի հա- Ахъ, какой страшный ударъ!
ռուած է.

Զարհուրելի Страшный
Ես կարճ ժամանակով հեռա- Я удалился на короткое
ցայ և իմ կողովերը, ո- время, и мои корзины,
րոնք ձեռնոցներով լիքն которыхъ были полны
էին, անյատացան. перчатокъ, изчезли.

Հեռացնել**Կողով****Չեռնոց****Անյատացան**

Ուր են հայելիներս, բար- Гдѣ мои зеркала, подушки,
ձերս, ներքնակներս. матрацы.

Ես նրանց էլ չեմ տեսնում. Я не вижу ихъ тоже.

Հայելի**Բարձ****Ներքնակ**

Ամբողջ տեղը դատարկ է. Все мѣсто пустое!

Տեղ—мѣсто

Ցաւում եմ որ ես սովորա- Жалѣю, что я остался у
կանից աւելիներկար մնա- васъ дольше обыкно-
ցի ձեղ մօտ. венного.

Ցաւի**Սովորոյթ****Ես մոլորուեցի****Ճանապարհից խոտուուի,****Մոլորուել**

Ստրահ Я удалился на короткое
время, и мои корзины,
которые были полны
перчатокъ, изчезли.

Ստրահ**Կարзина****Պերչատկа****Իշչեզած**

Ուր են հայելիներս, բար- Гдѣ мои зеркала, подушки,
ձերս, ներքնակներս. матрацы.

Ես նրանց էլ չեմ տեսնում. Я не вижу ихъ тоже.

Զերкало**Պուашка****Մատրաцъ**

Ամբողջ տեղը դատարկ է. Все мѣсто пустое!

Դատարկ—пустой

Ցաւում եմ որ ես սովորա- Жалѣю, что я остался у
կանից աւելիներկար մնա- васъ дольше обыкно-
ցի ձեղ մօտ. венного.

Ժալույթ, сожалѣть**Օбыкновеніе привычка.****Յա заблудился.****Сбиваться съ дороги,****Заблудиться.****ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՄԵԿԵՐՈՐԴ ԴԱՍ**

§ 1.

Այս օրինակը նմանուելու Этотъ примѣръ заслуживаетъ подражанія.

Արժանի լինել**Ամանուել****Օրինակ—примѣръ****Փորձել, կրել**

Զգիտեմ թէ ինչ անձանօթ Не знаю, какое незнакомое
զգացում եմ կրում:
Անձանօթ, անյայտ чувство я испытываю.
Незнакомый, неизвестный,
ая.

Զգացում

Ի՞նչքան պարտք ունիս այս Сколько долженъ ты это-
վաճառականին.
Վաճառական

Ես նրան պարտք եմ միայն Я долженъ ему только нѣ-
մի քանի ռուբլի.
Արեգակը թագ կացաւ ու- сколько рублей.
րի ետի.

Նա զրօնում էր ձեռները Онъ гулялъ съ скрещенны-
խաչած.
Խաչել

Ետի**Տ 2.**

Ամէն մէկն իր արհեստով Каждый долженъ жить сво-
պիտի ապրի.
Արհեստ

Նրա վարմունքն այս գոր- Его поведеніе въ этомъ
ծում ներելի էր.
Ճէլի բարեկամը կազմել կանոնաց ճա- дѣль было извинительно.

Ռապէս զի մարդ սովորի հետուրեամբ կազմել կանոնաց ճա- խադասուրի նենակ լիզուով, պէտք է այսեն զետեղուած-

Съерг фолкѣ ын бијеафтиибнѣрѣ կашмѣтѣ իнѣр, фоխеілаф мѣшажѣ կашмѣтѣ-
твашаіврѣ, կашмѣтѣ, կашмѣтѣ ашашаіврѣ.

Орѣншак վերցնենք այս նախադասութիւնը.

Сколько долженъ ты этому купцу.

(Ի՞չքան պարտը ունիս այս վաճառականին).

Փոխելով դերանունը կամ բայլ, կամ թէ մէկն ու
միւսը միասին, այս նախադասութիւնը կարելի է փո-
խել հետևեալ ձեերի.—

Сколько долженъ онъ новому купцу?

Ի՞նչքան պարտ է նա նոր վաճառականին

Сколько долженъ я своему товарищу?

Ի՞նչքան պարտ եմ ես իմ ընկերոջ

Сколько долженъ братъ своей сестрѣ?

Ի՞նչքան է պարտ եղայլը իր ըրոջ:

Ի՞նչպիսի յանցանքի համար За какое преступлениѣ былъ
էր նա պատժուած. онъ наказанъ?

Նրան պատժեցին նաւթը Его наказали за поддѣлку
կեղծելու համար.

Կեղծելը Поддѣлка

Նաւթ Керосинъ

Պէտք է անբաղաներին մը. Надо утѣшать несчастныхъ.
Խիթարել.

Սխիթարել Утѣшать

Անբաղան Несчастный

Պէտք է հոգալ նրանց մա. Надо заботиться о нихъ.
սին.

Հոգալ Заботитъся

Որովհետեւ նրանք աւելի մեծ Потому что, они перено-
տանջանքներ են կրում, сягъ больше страданий,
քան թէ մենք կարծում чѣмъ мы думаемъ.
ենք.

Կրում Переносить

Տանջանք, չարշարանք
Հաւատալ

Страданіе

Вѣрить

§ 3.

Ասում են, որ ես նրան հա- Говорятъ, что я долженъ
րիւր ուուրլի պարտ եմ. ему сто рублей.

Պարտապան Должный

Հարիւր Сотня, сто

Սուտ է, ի հարկէ. Это ложь, конечно.

Ես նրան ներկայացրի ան- Я предъявилъ ему квитан-
դուրագիրը. цію.

Փոտչ բերել Производить,

Ներկայացնել Предъявлять

Ես նրան համոզեցի վերջա- Я убѣдилъ его наконецъ
պէս, որ նա ստում է. въ томъ, что онъ лгалъ.

Համոզել Убеждовать

Սեղ Лгать

Վէճ կար: Կիմանաք, որ Былассора. Вы узнаете,
փողիխնդիրներում ֆրան- что въ денежныхъ воп-
սիացիք միշտ ազնիւ են росахъ, французы всегда
լինում. бывають честны.

Վէճ, կաիւ, Ссора

Խնդիր, հարց Вопросъ

Ազնիւ Честный

Գուշակեցէք, որ ձեռքում Угадайте, въ какой рукѣ
է ընկոյզը.

Գուշակել Угадывать

Այդ գուշակել անկարելի է. Угадать это невозможно.

Անկարելի Невозможный

Փորձեցէք Сдѣлайте пробу.

Փորձ Проба, опытъ.

Նա ձիշտ գուշակեց Онъ вѣрно угадалъ.

§ 4.

Ճեսեւեալ նախադասութիւններ մի բանի անգամ կարգացէք բարձր
ձայնով.

Говорятъ, что я долженъ ему сотню рублей.—Это

ложь, конечно.—Каждый долженъ жить своимъ ре-
месломъ.—За какое преступленіе былъ онъ нака-
занъ?—Сколько долженъ ты этому купцу?—Солнце
исчезло за горой.—Сколько я вамъ долженъ? (*Ես ձեզ
ոքան եմ պարտ*).—Я вамъ долженъ только два рубля,

• § 5.

Կոկորդուցաւում է.	У меня горло болитъ
Կոկորդ	Горло.
Բժիշկ կանչեցէք.	Пошлите за врачомъ!
Երեկ ես շատ պարեցի.	Вчера я танцевалъ много.
Պարեկ	<i>Танцевать</i>
Պարից յետոյ ես սառը ջուր	Послѣ танцевъ, я напил- ся холодной воды.
Պարող	Танцоръ.
Ոյդ շատ վտանգաւոր է.	Это очень опасно.
Վտանգաւոր	Опасный, ая.
Դուք մեծ վտանգի էք են.	Вы подвергались большой опасности.
Թարկուել.	Опасность
Այ թէ ինչ կնշնակի քիչ	Вотъ что значитъ имѣть փորձառութիւն ունենալ:
Փորձառութիւն	мало опыта.
Ախ, ինչ յիմար եմ ես.	Ахъ, какъ я глупъ!
Ապուշ, յիմար	Идіотъ, глупецъ
Այս գարհուրելի վիճա-	Эта ужасная судьба мнѣ կը ինձ վաղուց սպառ-
նում է.	грозитъ давно.
Զարհուրելի, սարսափելի	Ужасный, страшный
Սպառնում է	<i>Грозитъ</i>
Դուք մեր առողջութեան	Вы хранитель нашего здо- ровья.
Պահպանող, պահպան	Хранитель, сторожъ
Օգնեցէք ինձ.	Помогите мнѣ!

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0237978

